

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYUŽITÍ OPERATIVNĚ PÁTRACÍ ČINNOSTI PŘI
ODHALOVÁNÍ ZVLÁŠT ZÁVAŽNÉHO ZLOČINU
LOUPEŽE NA ÚZEMÍ POLICEJNÍHO OBVODU
PRAHA III**

Autor práce: Tomáš Hotovec, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinované

Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Hotovec

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce:

Využití operativně pátrací činnosti při odhalování zvláště závažného zločinu loupeže na území policejního obvodu Praha III

Název bakalářské práce v anglickém jazyce:

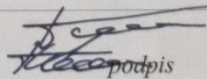
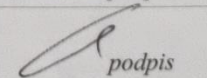
The use of operational search activity in the detection of a particularly serious crime of robbery in the territory of the Prague III police district.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

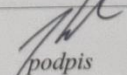
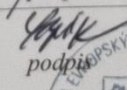
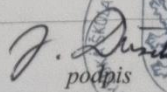
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): JUDr. Milan Kocík, MBA

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): říjen 2022

Cíl bakalářské práce: Primárním cílem bakalářské práce je předložit ucelené teoreticko - praxeologické zpracování prostředků operativně pátrací činnosti užívaných policejním orgánem při odhalování zvláště závažného zločinu loupeže. Dílčím cílem práce bude zhodnotit současnou právní úpravu povolování a realizace jednotlivých operativních prostředků ve vztahu k jejich možnému zneužití.

Student: Tomáš Hotovec	25.11.2022 datum	 podpis
Vedoucí práce: JUDr. Milan Kocík, MBA	25.11.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.11.22 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	13.1.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	9.1.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Milanu Kocíkovi, MBA za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HOTOVEC, T. *Využití operativně pátrací činnosti při prověřování zvlášť závažného zločinu loupeže v policejním obvodu Praha III*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 67 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Milan Kocík

Klíčová slova: loupež, pachatel, poškozený, operativně pátrací činnost, prostředky operativně pátrací činnosti, operativně pátrací prostředky, podpůrné operativně pátrací prostředky.

Bakalářská práce pojednává o problematice prověřování zvlášť závažného zločinu loupeže za užití prostředků operativně pátrací činnosti, na územním celku Praha III, tedy o stádiu od spáchání zvlášť závažného zločinu ze strany pachatele, až do sdělení obvinění pachateli. Práce popisuje co je to loupež, jak je v trestním právu charakterizována a jakým způsobem dochází k páchaní loupeží. Dále práce objasňuje prostředky operativně pátrací činnosti, podpůrné operativně pátrací prostředky a operativně pátrací prostředky, tedy prostředky, které jsou užívány při prověřování zvlášť závažných zločinů, a to včetně jejich aplikace. Práce se dále zaměřuje na výklad pojmů, jenž s danou problematikou souvisí. V práci je obsažen rozhovor z odborníkem na danou problematiku, kazuistika a vyhodnocení statistických dat.

ABSTRACT

HOTOVEC, T. *The use of operational search activities in the investigation of a particularly serious crime of robbery in the Prague III police district*: bachelor thesis. České Budějovice: University of European and Regional Studies, 2023. 67 pages Mgr. Milan Kocík

Key words: robbery, perpetrator, victim, operative search activity, means of operative search activity, operative search means, supporting operative search means.

This bachelor thesis deals with the issue of investigating a particularly serious crime of robbery using the means of operational search activities in the Prague III territorial unit, i.e. the stage from the perpetrator's commission of a particularly serious crime to the announcement of charges against the perpetrator. The thesis describes what robbery is, how it is characterised in criminal law and how robberies are committed. Furthermore, the thesis explains the means of operational search, the supporting means of operational search and the means of operational search, i.e. the means that are used in the investigation of particularly serious crimes, including their application. The thesis also focuses on the interpretation of terms related to the issue. The thesis includes an interview with an expert on the subject, a case study and an evaluation of statistical data.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Loupež.....	11
2.1 Právní charakteristika a úprava trestného činu loupeže dle trestního zákoníku (zákona číslo 40/2009 sbírky)	11
2.2 Kriminologická charakteristika loupeže	13
2.3 Typické způsoby páchaní loupeže.....	15
2.4 Loupež, charakteristika a odlišnost od jiných trestných činů.....	16
2.5 Loupež ve Slovenském právním systému	18
3 Operativně pátrací činnost	20
3.1 Získávání poznatku.....	21
3.2 Operativní pronikání.....	22
3.3 Získávání a prověrka operativní informace.....	22
3.4 Osobní pátrání	22
3.5 Operativní rozpracování	23
3.6 Kriminální spis	24
3.7 Zájmové prostředí.....	25
3.8 Operativní situace.....	25
4 Prostředky operativně pátrací činnosti	26
4.1 Operativně pátrací prostředky	26
4.1.1 Předstíraný převod	27
4.1.2 Sledování osob a věcí.....	29
4.1.3 Použití agenta	31
4.2 Podpůrné operativně pátrací prostředky	32
4.2.1 Informátor	33
4.2.2 Krycí prostředky.....	36
4.2.3 Krycí doklady.....	37

4.2.4	Zabezpečovací technika	39
4.2.5	Zvláštní finanční prostředky	41
4.3	Úkony prováděné utajovaným způsobem	44
4.4	Zhodnocení prostředků operativně pátrací činnosti.	47
5	Kazuistika.....	49
6	Rozhovor s odborníkem	57
6.1	Vyhodnocení rozhovoru	60
7	Statistika.....	61
7.1	Vyhodnocení statistických dat.....	62
	Závěr	65
	Seznam použitých zdrojů	67
	Seznam obrázků	69
	Seznam grafů a tabulek	69

Úvod

Autor se v Bakalářské práci zabývá využitím prostředků operativně pátrací činnosti při prověřování zvláště závažných zločinů loupeže na vymezeném území policejního obvodu Praha III.¹ Využívání prostředků operativně pátrací činnosti je důležitou činností každého oprávněného policisty zařazeného na útvarech služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV), majícího na starost operativní rozpracování případu, které vede k ustanovení konkrétního pachatele a prokázání jeho viny, aniž by bylo jakékoliv pochybnosti o tom, že tento se skutečně daného činu dopustil a mohl být z tohoto činu obviněn. Jako policistovi zařazenému u Služby kriminální policie a vyšetřování je mi známo, že povědomí o využívání prostředků operativně pátrací činnosti mezi policisty SKPV je rozšířeno, avšak aplikace těchto prostředků pro co nejrychlejší ustanovení konkrétního pachatele a jeho vypátrání není vždy využívána tak efektivně, jak by mohla být. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části je zpracována rešerše odborné literatury a dalších odborných zdrojů. V této části se autor zabývá samotným trestným činem loupeže, kriminalistickou charakteristikou loupeže a typickými způsoby páchání. Dále je v teoretické části vymezeno názvosloví operativně pátrací činnosti a její prostředky.

V empirické části práce je proveden rozhovor s odborníkem, analýza statistických dat zvláště závažného zločinu loupeže územně vymezených na policejní obvod Praha III za období let 2017 - 2022. V samotném závěru práce je na základě praxeologických zkušeností autora provedeno vyhodnocení efektivnosti a využitelnosti prostředků operativní činnosti a dále zhodnoceno možné zneužití těchto prostředků.

¹ Jedná se o policejní obvod, který vznikl v roce 2004 sloučením tehdejších policejních obvodů Prahy 3, 8 a 9. Dnes mají základní útvary tohoto policejního obvodu Praha III územně vymezenou působnost na území městských částí Praha 3, Praha 8, Praha 9, Praha 14, Praha 18, Praha 19, Praha 20 a Praha 21. Policisté zde služebně zařazení plní své úkoly na území o rozloze 151,5 km². Tím se tento obvod řadí na druhé místo v republice nejen svou rozlohou, ale i počtem obyvatel. Dostupné z :<
<https://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-kontakty-a-charakteristika.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D> >.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Primárním cílem bakalářské práce je předložit ucelené teoreticko - praxeologické zpracování prostředků operativně pátrací činnosti užívaných policejním orgánem při prověřování zvláště závažného zločinu loupeže a odhalování jeho pachatele. Záměrem autora je poskytnout odborné veřejnosti ucelený pohled na danou problematiku.

Úvodní část je zpracována kompilační metodou z odborných zdrojů. V této části se autor zaměřil na popis a základní právní ustanovení loupeže v Českém právu, kriminalistickou charakteristikou loupeže. Dále se zde autor zabývá operativně pátrací činností, operativně pátracími prostředky a podpůrnými operativně pátracími prostředky. V další části práce je proveden rozhovor s odborníkem a analýza statistických dat. Praktické využití prostředků operativně pátrací činnosti je pak demonstrováno v rámci kazuistiky, kde je uveden konkrétní případ z autorovi praxe.

Dílčím cílem práce je zhodnotit současnou právní úpravu prostředků operativně pátrací činnosti ve vztahu k jejich možnému zneužití.

Při samotné tvorbě práce autor tedy využil metody řízeného rozhovoru s odborníkem, vyhodnocení statistických dat a v neposlední řadě kazuistiky.

2 Loupež

Loupež² je trestný čin³, zvlášť závažný zločin⁴, za který lze u základní skutkové podstaty trestného činu v případě odsouzení uložit trest odnětí svobody v trvání od dvou do deseti let.

2.1 Právní charakteristika a úprava trestného činu loupeže dle trestního zákoníku (zákona číslo 40/2009 sbírky)

Trestný čin loupeže je zvlášť závažný zločin⁵, který je zařazen do hlavy II. zvláštní části trestního zákoníku věnované trestným činům proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, a jejího dílu 1. upravujícího trestné činy proti svobodě. O trestném činu loupeže bylo do dnešního dne napsáno velké množství odborných publikací a vědeckých prací, po rozsáhlém nastudování problematiky loupeží, se autor této práce ztotožňuje s prací autora Josefa Kuchty, který k trestnému činu loupeže a jeho právní charakteristice uvádí: *„objektivní stránka loupeže spočívá v použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, a to v úmyslu zmocnit se cizí věci. Násilí je možné definovat jako použití fyzické síly k zamezení nebo překonání kladeného nebo očekávaného odporu. Nejčastěji bude směřovat proti osobě, která má věc, jež je předmětem útoku pachatele, u sebe, není však vyloučeno, že bude použito i vůči jiné osobě, popř. věci, jako prostředek nátlaku na vůli určité osoby. Zákon dále stanoví v ustanovení § 119 Trestního zákoníku, že násilím je spáchán trestný čin také tehdy, pokud je spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným obdobným způsobem. Pohrůžkou bezprostředního násilí je pak třeba rozumět zpravidla výslovnou pohrůžku takovým násilím, jenž má být uskutečněno ihned, pokud se napadená osoba nepodrobí vůli útočnicka, jako např. napřahování se k úderu či zatínání pěstí spojené s gesty vyjadřujícími odhodlání neprodleně použít násilí. Je třeba mít na paměti, že jak násilí, tak pohrůžka bezprostředního násilí musejí předcházet zmocnění se věci cizí, neboť kdyby je pachatel užil až poté, co se věci zmocnil, nešlo by o trestný čin loupeže, ale o trestný čin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) Trestního zákoníku.⁶ Zmocnění se věci cizí znamená získání moci nad věcí, která byla dosud v moci vlastníka nebo jiného držitele, za účelem zjednání možnosti s věcí nakládat podle své vlastní vůle*

² § 173 Z.č. 40/2009, trestní zákoník

³ § 13, odst. 1,2, Z.č. 40/2009 trestní zákoník

⁴ § 14, odst. 3, Z.č. 40/2009 trestní zákoník

⁵ Tamtéž

⁶ § 205/2009 Sb., trestní zákoník.

*nebo zjednání takové možnosti pro jiného. Pro dokonání tohoto trestného činu není třeba, aby byl úmysl zmocnit se věci cizí uskutečněn, ale postačí již samotné použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí proti jinému sledující tento úmysl.*⁷

„I když by se mohlo na první pohled zdát, že primárním objektem tohoto trestného činu je majetek, není tomu tak od přijetí trestního zákona č. 86/1950 Sb., který jej poprvé systematicky zařadil mezi trestné činy proti svobodě. Od té doby je za primární objekt trestného činu loupeže považována osobní svoboda a majetek plní roli subjektu sekundárního, nicméně jelikož je ve skutkové podstatě výslovně vyjádřen, musí být vedle osobní svobody rovněž zasažen.“⁸

Trestní zákoník⁹ pak definuje loupež v § 173 následovně:

§ 173

„Loupež

- (1) *Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.*
- (2) *Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,*
 - a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,*
 - b) *způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,*
 - c) *způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo*
 - d) *spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).*
- (3) *Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.*

⁷ KUCHTA, Josef et al. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8. s. 145-146

⁸ KUCHTA, Josef et al. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8. s. 65

⁹ § Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník

(4) *Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.*

(5) *Příprava je trestná. „¹⁰*

Z výše uvedeného paragrafového znění trestního zákona je patrné, že u základní skutkové podstaty trestného činu loupeže je možné pachateli uložit trest odnětí svobody s horní hranicí do deseti let, konkrétně pak od dvou do deseti let.

U kvalifikovaných skutkových podstat lze pozorovat zvyšování trestní sazby, kdy horní hranice trestu odnětí svobody za loupež může být v trvání až osmnácti let. Takový trest lze uložit za nejzávažnější jednání pachatele loupeže, který svým jednáním způsobí smrt poškozenému.

O smrtelný následek jako okolnost podmiňující zvýšení trestní sazby trestného činu loupeže půjde pouze v případě nedbalostního zavinění. Zcela o jinou kvalifikaci půjde, pokud by pachatel úmyslně usmrtil člověka, aby se zmocnil cizí věci. Takový případ by se posuzoval jako trestný čin vraždy dle §140 odst. 1 a 3 písm. j) TZ a nešlo by tedy o jednočinný souběh trestných činů vraždy a loupeže.

Lze obecně konstatovat, že zvyšování trestní sazby v kvalifikovaných skutkových podstatách je přímo úměrné zvyšování závažnosti jednotlivých skutků loupeže. Tedy čím závažnější jednání pachatele, tím větší trest odnětí svobody tomuto hrozí.

2.2 Kriminologická charakteristika loupeže

Kriminologickou charakteristiku loupeže pak vysvětlují pánové Straus a Chmelík následovně:

„Trestný čin loupeže, který soudobá právní úprava na základě ustanovení § 14 odst. 2 Trestního zákona řadí mezi zvláště závažné zločiny, představuje jeden ze společensky nejškodlivějších a nejzávažnějších trestných činů současnosti. Typickým rysem tohoto zločinu je, že stojí na pomezí mezi násilnou a majetkovou kriminalitou, neboť vedle útoku na tělesnou integritu jiné osoby směřuje útok proti majetku druhého. Poměrně častým

¹⁰DRAŠTÍK, Antonín a kolektiv, Trestní zákoník, komentář, 1. vydání, Praha, Vydavatelství Wolters Kluwer, 2015, 1491 s, ISBN-978-80-7478-790-4, s. 952

jevem jsou přímé útoky na zdraví nebo život jiného člověka v úmyslu zmocnit se cizí věci, jež nabývají takové intenzity násilí, že vedou až ke smrti napadeného bez ohledu na výši způsobené škody, kterou mohou představovat i poměrně malé částky peněz, jako např. 1 000 Kč, ale i méně. Mezi nejtypičtější kriminální útoky jsou řazena loupežná přepadení ohrožující především místa a pracoviště podnikatelských subjektů, kde se pracuje s hotovými penězi, jako např. pošty, banky, obchody, herny nebo směnárny. Oběti však často bývají také starší nebo handicapovaní lidé, u nichž pachatelé využívají jejich snížené možnosti obrany“.¹¹

„Závažnost loupeží není možné odvozovat jen z výše škod způsobených napadeným osobám na zdraví, životě či majetku, neboť jejich výskyt a páchání navíc narušují normální a žádoucí chod společenského života, znehodnocují jeho kvalitu, ale především vzbuzují u obyvatel území, na kterém k loupežím dochází, silný pocit ohrožení. Značná publicita ve veřejných sdělovacích prostředcích, která je tomuto trestnému činu věnována, může mít za následek vzbuzení neodpovídajících a nepřiměřených obav obyvatelstva, žijícího na určitém území nebo vykonávajícího určitou profesi, o svoje zdraví, život či majetek. Policie a justiční orgány jsou pak často veřejností obviňovány z neschopnosti a nedostatečné efektivnosti svých opatření určených k předcházení a objasňování této trestné činnosti“.¹²

Při posuzování loupeží je na nezbytné charakterizovat použité násilí spolu s jeho intenzitou. V právní úpravě trestného činu loupeže dle trestního zákoník musí být násilí, resp. pohrůžka bezprostředního násilí, použito před zmocněním se cizí věci. Násilí se v praxi projevuje zejména použitím zbraně, hrubým sražením na zem, úderem pěstí, kopáním, kroucením rukou, spoutáním, uzamčením v místnosti, použitím uspávacího prostředku apod. Drtivá většina útoků je prováděna pouze s použitím pohrůžky bezprostředního násilí, jež bývá vyjadřována verbálně, písemně, hrozbou použitím zbraně nebo dokonce újmou na fyzickém zdraví. Nejčastěji má podobu namíření krátké střelné zbraně, přiložení nože na tělo napadené osoby, dále se k demonstraci násilí používají nejrůznější předměty a látky, jež pachatel označuje za výbušniny, hořlaviny, infikované injekční stříkačky apod. Z kriminalistického pohledu se loupeže řadí do

¹¹ STRAUS, Jiří et al. *Kriminalistická metodika*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-807-380-124-3. s. 59

¹² STRAUS, Jiří et al. *Kriminalistická metodika*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-807-380-124-3 s. 60

kategorie trestných činů, u kterých dochází mezi pachatelem a napadenou osobou k bezprostřednímu kontaktu.¹³

Straus k úmyslu zmocnit se cizí věci v kriminalistické metodice uvádí: „*Úmysl zmocnit se cizí věci bývá zpravidla učiněn slovní nebo písemnou výzvou, popřípadě prostřednictvím jednoznačných gest pachatele, nejčastěji v úvodu přepadení. Aby mohlo být jednání posouzeno jako trestný čin loupeže, nemusí nastat škoda na majetku, i když tomu tak v naprosté většině případů bývá. K závažnějším následkům v podobě poškození zdraví nebo dokonce usmrcení dochází u loupeží zřídka. Mnohdy horší než škody majetkové jsou psychické následky způsobené napadené osobě, jež nastávají v různé míře zpravidla u všech případů a často vyžadující pracovní neschopnost či psychologickou péči, výjimečně i péči psychiatrickou.*“¹⁴

2.3 Typické způsoby páchaní loupeže

Každý trestný čin je páchán specifickým způsobem a pachatelé jednotlivých kategorií trestných činů zanechávají na místě činů typické stopy. Na základě zkoumání těchto kriminalisticky relevantních stop je pak možné určit typické způsoby a mechanismy páchaní určitých trestných činů. Ne jinak tomu je i v případě loupeží. O typických způsobech páchaní trestných činů hovoří například Musil následovně „*Způsob páchaní trestných činů určité skupiny je systém operacionálních elementů, specifických pro činnosti, realizované pachateli při páchaní trestných činů určité skupiny nebo v souvislosti s jejich pácháním.*“¹⁵

Na základě zkoumání a pozorování autor této práce obecně shrnul situace, při kterých dochází k loupežím do pěti níže uvedených skupin.

- č. 1 Rychlý, přímý útok – jedná se o použití násilí ze strany pachatele, kdy hlavním cílem je ohromit oběť, využít momentu překvapení, situaci ihned dostat pod kontrolu a až následně se zmocnit kořisti nebo použít výzvy k vydání věci. Násilí je v tomto případě hlavní moment, kterému nepředchází žádná komunikace.

¹³ CHMELÍK, Jan et. al. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-36-9. s. 257

¹⁴ STRAUS, Jiří et al. *Kriminalistická metodika*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-807-380-124-3. s. 60-61

¹⁵ MUSIL, Jan. *Způsob páchaní trestné činnosti a jeho kriminalistický význam*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 1982. s. 34

- č. 2 a 3 Loupež po oslovení – je nejtypičtější způsob páchaní loupeže, pachatel osloví oběť a pohrůzkou násilím, případně užitím násilí se zmocní cizí věci. Loupež páchána lstí - pachatel osloví oběť pod záminkou žádosti, eventuálně prosby. Snaží se otupit pozornost oběti a následně na oběť zaútočí.
- č. 4 Získání kořisti bez předchozího kontaktu. V tomto případě se jedná o snahu pachatele zmocnit se věci poškozeného, aniž by mezi obětí a pachatelem došlo k vzájemnému střetu. Typickým příkladem jsou pachatelé, kteří se snaží oběti vytrhnout věc, kterou mají u sebe. Samotné násilí se v tomto případě objevuje až v krajním momentě, a to tehdy, pokud si oběť svou věc aktivně brání.
- č. 5 Oběť přispěje k útok sama – nejčastěji se jedná o loupež při obchodování s omamnými a psychotropními látkami a dále např. u prostituce.¹⁶

Dalším zkoumáním úspěšně provedených loupeží, kde pachatel dosáhl svého cíle, bylo zjištěno, že se vždy opakují v různé míře čtyři faktory, jsou to: překvapivost, vynucená účast oběti, krátká doba trvání, skrytý průběh.¹⁷

Loupež, je ze strany poškozených často vnímána jako útok proti jejich osobě, ke kterému došlo nečekaně. Tyto události však nemusí být překvapivé, protože loupež je zpravidla více či méně připravovaný čin.¹⁸

2.4 Loupež, charakteristika a odlišnost od jiných trestných činů

Jak již bylo uvedeno výše, loupež je trestný čin, zvláště závažný zločin, kterým pachatel usiluje o získání cizí věci násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí. Trestný čin loupeže chrání dva objekty, jsou jimi svoboda rozhodování a majetek. Svoboda člověka je vnímána jako vysoce zakotvená hodnota právního státu, a proto je i její porušování sankcionováno trestním zákoníkem. Osobní svoboda je mimo jiné jedním ze základních lidských práv člověka. Primárním cílem TČ loupeže je ochrana svobody rozhodování. Druhým zájmem, který je chráněn, je majetek. Majetkem se rozumí veškeré

¹⁶ Adiktologie: Kriminologie násilná a majetková kriminalita, Jaroslav Šejvl, [on line]. 2007, [cit 2008-07-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.adiktologie.cz/download/1416/2007-10-17-kriminologie-nasili-amajetek.ppt>>.

¹⁷ CHMELÍK, Jan a kolektiv, Loupeže a možnosti prevence a obrany, 1. vydání, Praha, Nakladatelství Tiskárny MV, p.o., 254 s, ISBN 80-7312-051-X, s. 85

¹⁸ CHMELÍK, Jan a kolektiv, Rukověť kriminalistiky, Plzeň, Vykladatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, 532 s., ISBN 80-86898-36-9, s 258

majetkové hodnoty, ať už jde o věci, pohledávky či majetkové podíly společností. Majetková sféra každého člověka je stejně jako osobní svoboda chráněna coby základní lidské právo v Listině základních lidských práv a svobod.

Odlišnost od trestného činu vydírání dle ustanovení § 175 TZ spočívá v tom, že pachatel jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl. Společným znakem je zde útok na svobodu rozhodování poškozeného. Hlavní rozdíl je možné spatřovat v tom, že zatímco u loupeže jde o užití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí k okamžitému naplnění pachatelova záměru, u vydírání působí pohrůžka spíše do budoucna. To vyplývá především z definice pojmu násilí, jímž je použití fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného nebo i očekávaného odporu, a dále pojmu pohrůžka bezprostředního násilí, což je pohrůžka takovým násilím, které má být vykonáno ihned. Navíc můžeme shledat i rozdíl mezi pachatelovým záměrem. U loupeže se jednoznačně jedná o zmocnění se cizí věci, zatímco u vydírání tomu tak být nutně nemusí, neboť zde je poškozený nucen, aby něco konal, opominul nebo trpěl. Lze konstatovat, že vzhledem k rozdílům v cíli a užitých prostředcích je trestný čin loupeže speciální v poměru k trestnému činu vydírání.¹⁹

Odlišnost od trestného činu krádeže. Z laického pohledu mezi loupeží a krádeží neexistuje žádný principiální rozdíl a tyto dva trestné činy bývají vnímány prostě jako protiprávní přisvojení si cizí věci ze strany pachatele. Z hlediska juristického však je nutno mezi těmito trestnými činy striktně rozlišovat. Trestný čin krádeže podle § 205 TZ spočívá v tom, že si pachatel přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, když navíc musí splnit některou z podmínek uvedených v odstavci 1 pod písmeny a) až e), což znamená, že způsobí na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou²⁰, čin spáchá vloupáním, bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí; spáchá čin na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě; nebo spáchá čin na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob. Zejména okolnosti uvedené pod písmeny c) a d) mohou způsobit komplikace při trestně právním posuzování činu, tedy jeho subsumpci pod skutkovou podstatu trestného činu krádeže nebo loupeže. Východiskem bude časová posloupnost. Zatímco u loupeže je násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí použito jako prostředku k dosažení cíle, tj. přisvojení si cizí věci, a k naplnění skutkové podstaty postačí užití takových prostředků s úmyslem cizí věc si

¹⁹ NOVOTNÝ O., VOKOUN R., ŠÁMAL P. a kol.: Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 6. vydání. Praha, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 599 s., ISBN: 978-80-7357-509-0, s. 99

²⁰ § 138, Zákona č. 40/2009Sb, Trestní zákoník

přivlastnit, u krádeže pachatel užívá násilí a pohrůžky bezprostředního násilí až poté, co se cizí věci zmocnil, podmínkou je zde velmi krátká časová návaznost.

2.5 Loupež ve Slovenském právním systému

Tato podkapitola ve stručnosti porovnává rozdíl v základní a kvalifikované skutkové podstatě loupeže v Českém právním systému a ve Slovenském právním systému. Jak bylo uvedeno v podkapitole 2.1 této práce, v Českém právu je loupež²¹ ustanovena v § 173 trestního zákona, kdy za její spáchání dle základní skutkové podstaty hrozí pachateli trest odnětí svobody v délce trvání od dvou, do deseti let.²²

Ve Slovenském právním systému je loupež ustanovena v § 188 trestního zákona Slovenské republiky.²³ Zákon pak o loupeži ve Slovenském právním systému hovoří takto:

„Lúpaž - § 188

(1) Kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1.

a) a bezprostredne ním ohrozí život alebo zdravie viacerých osôb,

b) a spôsobí ním väčšiu škodu,

c) závažnejším spôsobom konania,

d) na chránenej osobe, alebo

e) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,

b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo

c) ako člen nebezpečného zoskupenia. “²⁴

Z výše uvedeného paragrafového znění Slovenského Trestného zákona je patrné, že Slovenský Trestný zákon je k pachatelům loupeže u základní skutkové podstaty trestného

²¹ § 173, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

²² Tamtéž.

²³ Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (Slovenské republiky)

²⁴ NEČADA, Václav. *Novelizovaný TRESTNÝ ZÁKON*. 3. vydání. Bratislava, vydavatelství a nakladatelství Epos, 2019, 284 s. ISBN 987-80-56-0260-9. s. 96.

činu loupeže mírnější a pachatele loupeží postihuje dle základní skutkové podstaty trestného činu maximálním trestem odnětí svobody v délce trvání do osmi let.

Ve kvalifikovaných skutkových podstatách trestného činu loupeže je možné ve Slovenském Trestném zákoně pozorovat zvyšování horní hranice trestu podobně jako v Českém Trestním zákoně, kdy tresty ve Slovenském Trestním zákoně jsou v bodě 4 dokonce přísnější, když Slovenský Trestný zákon v bodě čtyři ukládá v horní hranici trest odnětí svobody v trvání až 25 let, kdy Český Trestní zákon ukládá trest v horní hranici 18 let. V odstavci 2 a 3 jsou horní hranice trestů v Českém a Slovenském zákoně shodné, tedy v odstavci dva je horní hranice trestu odnětí svobody až 12 let a v odstavci tři je horní hranice trestu až 15 let.

Obecně lze konstatovat, že spodní hranice ukládání trestů u trestného činu loupeže je ve Slovenském Trestném zákoně vyšší než v Českém Trestním zákoně. U základní skutkové podstaty je dolní hranice trestu odnětí svobody v Českém Trestním zákoně 2 roky, kdy za stejný trestný čin může uložit Slovenský Trestný zákon trest odnětí svobody v délce trvání od 3 let. Obdobná situace je i v kvalifikovaných skutkových podstatách, kdy Slovenský Trestný zákon v odstavci 2 ukládá tresty odnětí svobody od 7 let, v odstavci 3 trest odnětí svobody od 15 let, a v odstavci 4 také ukládá trest odnětí svobody v trvání od 15 let. Český Trestní zákon hovoří v kvalifikovaných skutkových podstatách o ukládání trestů odnětí svobody na spodní hranici tak, že v odstavci 2 ukládá trest odnětí svobody od 5 let, v odstavci 3 ukládá trest odnětí svobody od 8 let a v odstavci 4 ukládá trest odnětí svobody v délce trvání od 10 let.

Celkově lze konstatovat, že ve všech skutkových podstatách je u spodní hranice trestu Slovenský Trestný zákon na pachatele trestného činu loupeže přísnější. Jinak tomu je u horní hranice trestu odnětí svobody, kdy v základní skutkové podstatě je Český Trestní zákon přísnější, když ukládá trest odnětí svobody v délce trvání až 10 let. V odstavcích dva a tři je horní hranice v obou zákonech stejná a liší se až v odstavci 4, kdy Slovenský Trestný zákon ukládá trest odnětí svobody v délce trvání až 25 let, kdy Český Trestní zákon ukládá trest odnětí svobody v trvání 18 let.

3 Operativně pátrací činnost

Operativně pátrací činnost, ač je tento název většině policistům znám, není tento termín nikde v legislativě uveden. O operativně pátrací činnosti se hovoří v interním aktu řízení²⁵ nebo v odborných literaturách ve spojení s operativně pátracími prostředky²⁶ nebo podpůrně operativně pátracími prostředky²⁷. Autor této práce definuje operativně pátrací činnost jako postup oprávněných policistů při získávání poznatků o trestné činnosti převážně utajovaným způsobem a při používání příslušných prostředků operativně pátrací činnosti v souvislosti s předcházením trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujícím tomu, že byl spáchán trestný čin a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení.

Dvořák a Kloubek hovoří o operativně pátrací činnosti takto: *„Operativně pátrací činnost policie má z hlediska ochrany společnosti před kriminalitou specifický charakter. Představuje jakýsi soubor metod a prostředků používaných převážně utajovaným způsobem. Subjektem operativně pátrací činnosti jsou v zásadě policisté a útvary Služby kriminální policie a vyšetřování.“*²⁸

Šámal definuje operativně pátrací činnost následovně: *„Operativně pátrací činnost je definována v nejobecnějším pojetí jako ucelený systém postupů, používání operativně pátracích prostředků, podpůrných operativně pátracích prostředků, uskutečňovaný pověřeným policejním orgánem podle ustanovení trestního řádu, zákona o Policii, zákona o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákona o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů a z nich vycházejících interních aktů řízení.“*²⁹

Ve vazbě na trestní řízení můžeme operativně pátrací činnost rozdělit na dvě formy – mimoprocesní a procesní. *V případě mimoprocesní formy je operativně pátrací činnost uskutečňována mimo trestní řízení ve vztahu k latentní kriminalitě. Tato činnost je převážně neveřejná a utajovaná, probíhající jako odhalování a pátrání, jehož cílem je získání podkladů pro zahájení trestního řízení. V rámci mimoprocesní formy je možné*

²⁵ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15 z roku 2016

²⁶ § 158b, Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití, zákon č. 141/1961Sb. trestní řád

²⁷ § 72, Podpůrně operativně pátrací prostředky, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

²⁸ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s. ISBN 978-80-7251-351-2, s. 7

²⁹ ŠÁMAL, Pavel. Přípravné řízení trestní. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. xxviii, 1443 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-741-3, s. 247

realizovat všechny výše uvedené postupy, které jsou upraveny v interních normách. Pokud, na základě zjištěných informací, dojde k zahájení trestního řízení, je možné použít oprávnění upravená v hlavě deváté trestního řádu, tím přecházíme do procesní formy operativně pátrací činnosti. V této fázi je možné použití nejenom již zmíněných postupů, opatření a metod, ale i operativně pátracích prostředků, tj. předstíraného převodu, sledování osob a věcí a použití agenta. Na rozdíl od mimoprocesní formy je možné výstupy procesní formy použít jako důkazy v trestním řízení. Navíc v procesní fázi se již uplatňuje výrazné postavení státního zástupce, který dozoruje přípravnému řízení a je odpovědný za jeho průběh, a to až do podání obžaloby.³⁰

Aby mohla být operativně pátrací činnost efektivně využita, je velmi důležité, aby oprávnění policisté dodržovali určité zásady, kterými jsou zejména:

- cílevědomost – volba reálného cíle
- ofenzivnost – útočnost, volba nejefektivnější metody
- konspirativnost – utajení prostředků a činnosti před veřejností
- objektivní pravda – v průběhu operativního šetření nic nezkrášlovat, aby bylo využitelné pro trestní řízení
- zákonnost – používat opatření, prostředky, postupy v souladu se zákonem
- rychlost – rychlost ovlivňuje výsledek

Do operativně pátrací činnosti můžeme řadit zejména získávání poznatků, operativní pronikání, získávání a prověrka operativních informací, osobní pátrání a tzv. operativní rozpracování.³¹

3.1 Získávání poznatku

Získávání poznatku je přesně definováno a zákoně ukotveno v ustanovení zákona číslo 273 z roku 2008 Sb. o Policii České republiky,³²

³⁰ PORADA, V. a kol. Základy teorie a metodologie policejních věd a teorie policejně bezpečnostní činnosti. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. 268 s. ISBN 978-80-7251-239-3, s. 194

³¹ DVOŘÁK, V. a M. KLOUBEK. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2011, s. 9. ISBN 978-80-7251-351-2.

³² § 69 Získávání poznatků o trestné činnosti, zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

- (1) Policista před zahájením úkonů trestního řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. V rámci činnosti podle věty první je povinen předcházet trestné činnosti.
- (2) Policista při výkonu činností podle odstavce 1 postupuje podle tohoto zákona, za využití oprávnění a prostředků v něm uvedených.

Získávání poznatků ze zájmového prostředí je definována jako: *“činnost policisty, který se zastíráním skutečného účelu své činnosti aktivně vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje poznatky o zájmovém prostředí a osobách v něm se pohybujících; v rámci této činnosti je policista oprávněn využívat podpůrné operativně pátrací prostředky.”*³³

Samotným poznatkem se pak rozumí získávání informací o tom, že byl spáchán trestný čin a získávání informací o pachateli trestného činu.

3.2 Operativní pronikání

Operativní pronikání spočívá v utajeném proniknutí oprávněného policisty za případného využití podpůrných operativně pátracích prostředků do prostředí, v němž lze důvodně očekávat získávání operativních informací. Postup pronikání oprávněného policisty do zájmového prostředí je takový, že pro pronikání do prostředí je užito informátora³⁴, nebo do daného prostředí vstupuje policista sám pod předem připravenou legendou.

3.3 Získávání a prověrka operativní informace

Získávání a prověrka operativních informací, tímto se rozumí činnost oprávněného policisty spočívající v získávání a prověřování poznatků o připravované, páchané nebo spáchané trestné činnosti za účelem odhalení trestných činů, zjištění jejich pachatelů či předcházení připravované trestné činnosti.³⁵

3.4 Osobní pátrání

Osobním pátráním se rozumí činnost oprávněného policisty spočívající v pátrání po pachatelích trestných činů, osobách a věcech souvisejících s těmito trestnými činy za využití místní a osobní znalosti, počítačových databází, evidenčních a pátracích systémů Policie české republiky.³⁶

Mezi úkoly osobního pátrání patří předcházení trestné činnosti, kdy se předpokládá u policisty osobní poznání příčin a podmínek páchaní trestné činnosti. Odhalování trestné činnosti a usvědčení pachatele, toto spočívá v seznamování se se situací na místě činu,

³³ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15 z roku 2016

³⁴ § 73, Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

³⁵ CHMELÍK, J. Zločin bez hranic: Vyšetřování terorismu a organizovaného zločinu. Praha: Linde Praha a.s., 2004, s. 144–145. ISBN 80-720-1480-3.

³⁶ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15, z roku 2016

vytěžování osob v operativním zájmu, jejich prověřování. Dále mezi úkoly osobního pátrání řadíme pátrání po hledaných věcech, čímž se rozumí pátrání po nástrojích použitých k páčání trestné činnosti, odcizených věcech, opatření na místech oficiálního i neoficiálního prodeje. Samozřejmostí je pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách, kdy do této skupiny patří získávání přehledu o takových osobách a o místech jejich výskytu. Další velice důležitou skupinou je pro policistu budování sítě informátorů. V neposlední řadě je velice důležité prohlubování znalostí operativní situace, jejich prvků, zejména udržováním osobních kontaktů, což jsou předpoklady úspěšnosti osobního pátrání. Dále při osobním pátrání nesmíme zapomínat na znalost operativní situace, znalost a využívání všech postupů při operativně pátrací činnosti, styk s veřejností, navazování vztahů s lidmi a hlavně důslednost a odbornou připravenost jednotlivých policistů.³⁷

3.5 Operativní rozpracování

Operativním rozpracováním se rozumí utajený proces za využití vhodných postupů operativně pátrací činnosti a podpůrných operativně pátracích prostředků směřující k předcházení, odhalení, objasnění a dokumentování trestné činnosti a k vypátrání osob a věcí souvisejících s touto činností, jehož cílem je získání dostatečných podkladů pro zahájení trestního řízení. Jestliže oprávněný policista v průběhu operativního rozpracování dospěje k závěru, že existují skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, zahájí trestní řízení a postupuje podle trestního řádu. Pokud nebylo operativním rozpracováním zjištěno, že byl spáchán trestný čin, nebo bylo ve věci zahájeno trestní řízení, oprávněný policista provede vyhodnocení operativního rozpracování (kriminálního spisu) a předloží cestou nejbližšího nadřízeného funkcionáře služebnímu funkcionáři, který operativní rozpracování schválil, návrh na způsob jeho ukončení či jiné opatření. Operativní rozpracování se do zahájení trestního řízení dokumentuje v kriminálním spisu, který je založen k datu schválení návrhu na operativní rozpracování a zakládá se při zahájení operativního rozpracování. Podnětem ke zpracování návrhu na zahájení operativního rozpracování může být návrh oprávněného policisty nebo jeho přímého nadřízeného, případně rozhodnutí vedoucího policisty.³⁸

³⁷ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s. ISBN 978-80-7251-351-2, s. 37-44

³⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15, z roku 2016

Operativní rozpracování charakterizuje Dvořák jako „prostředek operativně pátrací činnosti, který využívá podpůrných operativně pátracích prostředků, prostřednictvím kterých jsou získávány a dokumentovány poznatky o trestné činnosti. Vzhledem k tomu, že již těmito postupy jsou získávány důležité poznatky pro další řízení, při operativním rozpracování se zakládá kriminální spis, ke kterému mají přístup pouze oprávněné osoby. Cílem této utajované činnosti je získání dostatečných podkladů pro zahájení úkonů trestního řízení. Pokud jsou zjištěny skutečnosti, které důvodně nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin a došlo k zahájení úkonů trestního řízení, dokumenty z kriminálního spisu se uloží do příslušného trestního spisu. V opačném případě, kdy nebyly zjištěny usvědčující skutečnosti, je operativní rozpracování ukončeno návrhem na ukončení operativního rozpracování“.³⁹

3.6 Kriminální spis

Kriminálním spisem se rozumí soubor všech písemností vzniklých v průběhu operativního rozpracování, přehledně uspořádaný v jeden celek a je-li to účelné, rozdělený na jednotlivé části, díly apod., evidenčně sjednocený podle zásad spisové služby. Kriminální spis se zpravidla označí stupněm utajení vyhrazené“, případně vyšším stupněm utajení, pokud to z jeho obsahu vyplývá. Po zahájení trestního řízení v dané věci se písemnosti související s operativním rozpracováním prováděným po zahájení trestního řízení zakládají v rámci příslušného trestního spisu a písemnosti, které nesouvisí se zahájením trestního řízení, se zakládají do kriminálního spisu. S kriminálním spisem mohou být seznámeni jen oprávnění policisté, jejich nadřízení služební funkcionáři, pracovníci kontrolních orgánů Policejního prezidia České republiky a Ministerstva vnitra a státní zástupci. Služební funkcionář schvalující zahájení operativního rozpracování může v odůvodněných případech rozhodnout o omezení seznámení s kriminálním spisem. Každý kriminální spis obsahuje sběrný arch, schválený návrh na zahájení operativního rozpracování s uvedením jeho cíle, vyhodnocením operativních informací, jeho stručným zdůvodněním, krycím názvem a stupněm utajení.⁴⁰ Plán operativního rozpracování s uvedením konkrétních úkolů a termínů jejich plnění. Přehled osob vedených v kriminálním spisem, písemnosti získané v průběhu operativního rozpracování, údaje o použité operativní legendě či kombinaci, návrh na způsob ukončení operativního

³⁹ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s. ISBN 978-80-7251-351-2, s. 37.

⁴⁰ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s.

rozpracování obsahující jeho vyhodnocení, kontrolní list, do kterého se vyznačí oprávnění policisté, jejich nadřízení služební funkcionáři, pracovníci kontrolních orgánů Policejního prezidia České republiky, ministerstva vnitra a státní zástupci, schvalující služební funkcionář a státní zástupce; zde uvádějí datum, své příjmení, číslo služebního průkazu a služební zařazení (kontrolní orgán zde může vyznačit i navrhovaná opatření).⁴¹

3.7 Zájmové prostředí

Jednou z posledních věcí, která je pro oprávněné policisty při provádění operativně pátrací činnosti velmi důležitá, je volba zájmového prostředí, ze kterého budou získávat informace, a jejich krytí.

Zájmové prostředí lze specifikovat jako prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování pachatelů a k předcházení těmto trestným činům.

3.8 Operativní situace

Operativní situace je souhrn skutečností, které v určitém časovém intervalu, na určitém územním celku nebo v souvislosti s konkrétním odhalovaným nebo rozpracovaným případem ovlivňují organizaci a výkon operativně pátrací činnosti.⁴²

O operativní situaci můžeme dále hovořit jako o dynamickém systému, kde čas a místo jsou základními východisky pro zkoumání, zjišťování a hodnocení podmínek, vlivů a okolností, za nichž je trestná činnost páchána (dynamický systém proto, že se neustále mění).⁴³

⁴¹ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s. ISBN 978-80-7251-351-2 s. 38

⁴² DVOŘÁK, V. a M. KLOUBEK. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2011., ISBN 978-80-7251-351-2. s. 9

⁴³ DVOŘÁK, V. a M. KLOUBEK. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2011., ISBN 978-80-7251-351-2 s. 9

4 Prostředky operativně pátrací činnosti

Prostředky operativně pátrací činnosti se mimo jiné rozumí podpůrné operativně pátrací prostředky⁴⁴, operativně pátrací prostředky,⁴⁵ úkony prováděné utajovaným způsobem,⁴⁶ opatření k zabezpečení ochrany operativně pátrací činnosti.⁴⁷

Operativně pátrací činnost policie má z hlediska ochrany společnosti před kriminalitou specifický charakter. Představuje jakýsi soubor metod a prostředků používaných převážně utajovaným způsobem. Subjektem operativně pátrací činnosti jsou v zásadě policisté a útvary Služby kriminální policie a vyšetřování.⁴⁸

4.1 Operativně pátrací prostředky

V současnosti není definice operativně pátracích prostředků v žádném zákoně obsažena. Operativně pátracími prostředky rozumíme určitý souhrn opatření policejních orgánů, které jsou uskutečňovány na základě a v souladu s ustanoveními zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s dalšími právními předpisy. Účelem použití operativně pátracích prostředků je „*předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, jakož i pátrání po skrývajících se pachatelích, pátrání po hledaných nezvěstných osobách a pátrání po věcných důkazech*“.⁴⁹

Operativními pátracími prostředky⁵⁰ se rozumí předstíraný převod⁵¹, sledování osob a věcí⁵², použití agenta.⁵³

Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo.⁵⁴

⁴⁴ § 72, Podpůrné operativně pátrací prostředky, zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

⁴⁵ § 158b, Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití, zákon číslo 141/1961 Sb. Trestní řád

⁴⁶ § 88 odposlech a záznam telekomunikačního záznamu, § 88a údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád.

⁴⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15, z roku 2016

⁴⁸ DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. 76 s. ISBN 978-80-7251-351-2, s. 7

⁴⁹ ŠÁMAL, Pavel. Trestní řád: komentář. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, str. 1985

⁵⁰ § 158b, Operativně pátrací prostředky, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁵¹ § 158c, předstíraný převod, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁵² § 158d, sledování osob a věcí, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁵³ § 158e, použití agenta, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁵⁴ § 158b, , Operativně pátrací prostředky, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

Při užití operativně pátracích prostředků musíme mít na paměti, že práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.⁵⁵

Při užívání Operativně pátracích prostředků lze pořizovat obrazové, zvukové a jiné záznamy. Tyto záznamy získané způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona lze použít následně v řízení před soudem jako důkaz⁵⁶.

4.1.1 Předstíraný převod

Předstíraným převodem dle ustanovení § 158c, zákona č. 141/1961 (Trestní řád) se rozumí „*předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci, věcmi, k jejichž držení je třeba zvláštního povolení*“⁵⁷ Jsou to věci, k jejichž nabytí, držení, ale i nakládání s nimi je nutný souhlas, průkaz nebo jiný úkon mající charakter povolení, mezi takové věci patří zejména:

- omamné, psychotropní látky a jedy, prekursorů a jedy⁵⁸
- radioaktivní materiály⁵⁹
- střelné zbraně a střelivo⁶⁰
- výbušniny⁶¹
- vojenský materiál⁶²
- muzejní sbírky⁶³
- léčiva⁶⁴
- Věcmi, jejichž držení je nepřípustné, se rozumí věci, jež ve své podstatě nemohou a ani nesmějí být předmětem vlastnických vztahů, ale ani držby, např. zakázané zbraně, střelivo.
- Věc, která pochází z trestného činu, můžeme definovat jako věc, kterou si pachatel neoprávněně přisvojil spácháním úmyslného trestného činu, ale i to, co

⁵⁵ Tamtéž

⁵⁶ § 158b odst. 3, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁵⁷ JELÍNEK, Jiří a kolektiv, Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou, 6. aktualizované vydání, Praha, Vydavatelství a nakladatelství Leges, 2016, 1273 s. ISBN: 978-80-7502-106-9, s. 842

⁵⁸ Zákon č. 167/98 Sb., o návykových látkách

⁵⁹ Zákon č. 18/97 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření

⁶⁰ Zákon č. 288/95 Sb., o střelných zbraních a střelivu

⁶¹ Zákon č. 61/88 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, vyhláška č. 72/88 Sb., o výbušninách

⁶² Zákon .č. 38/94 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

⁶³ § 11 Zákon.č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy

⁶⁴ § 31 odst. 1 a 2 Zákon č. 79/97 Sb., o léčivech

bylo trestným činem získáno (úplatek), vyrobeno (padělané peníze, omamné a psychotropní látky)

- Věc, jež je určena ke spáchání trestného činu se dá specifikovat jako, například kasařské nebo padělatelské náčiní, zařízení na výrobu omamných a psychotropních látek, zařízení na výrobu lihu apod.

Předpoklady pro provedení předstíraného převodu je vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin a povolení státního zástupce, které musí být písemné⁶⁵. Povolení státního zástupce s vydává ve formě opatření.

Pro předstíraný převod lze využít informátora. Lze říci, že využití informátora pro provádění předstíraného převodu právní řád nevyklučuje, ale bezprostředně předpokládá. Předstíraný převod může provádět i příslušník policie České republiky. Takovýto příslušník nemůže být (vyjma úkonů předstíraného převodu) činný v téže trestní věci v rámci policejního orgánu.

Cílem předstíraného převodu je snaha získat do sféry dispozice orgánů činných v trestním řízení věci, k jejichž držení je třeba zvláštního povolení, jejichž držení je nepřipustné, jež pocházejí z trestného činu, které jsou ke spáchání trestného činu určeny, nebo jiného předmětu plnění.

Předmět plnění se rozumí věci, zbraně, věci pocházející z trestné činnosti apod. Abstraktní hodnotou se rozumí získání protislužeb, získání výhod, zprostředkování nákupu drog apod.

O provedeném předstíraném převodu oprávněný policista sepíše záznam, který doručí do 48 hodin příslušnému státnímu zástupci, a kopii založí do svazku předstíraného převodu. Odborný útvar zašle originál a stejnopis záznamu dožadujícímu útvaru tak, aby ten mohl záznam do 48 hodin doručit příslušnému státnímu zástupci.⁶⁶

Pokud nebyly pořízeny při předstíraném převodu záznamy⁶⁷ a v důsledku toho není k dispozici obrazový, zvukový nebo jiný záznam doplněný protokolem⁶⁸, je třeba osoby, které operativně pátrací prostředky používaly, vyslechnout jako svědky, a to popřípadě i

⁶⁵ § 158c, odst. 2, 3, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁶⁶ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15/2016

⁶⁷ § 158b odst. 3, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁶⁸ § 55, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

s potřebným utajením⁶⁹. Provedení předstíraného převodu je možno doložit i jinými technickými prostředky při něm použitými (např. označenými bankovkami). Předstíraný převod se provede podle schváleného plánu předstíraného převodu, který zpracuje oprávněný policista. Toto ustanovení neplatí v případě, že se jedná o předstíraný převod bez předchozího povolení státního zástupce, nebo v případě, kdy předstíraný převod vyplynul ze vzniklé operativní situace.⁷⁰

Předstíraný převod se ukončí, jestliže byly vyčerpány všechny možnosti k dosažení cíle sledovaného předstíraným převodem, došlo k vyzrazení osob podílejících se na předstíraném převodu nebo takové nebezpečí bezprostředně hrozí, hrozí nebezpečí životu nebo zdraví osobám podílejícím se na předstíraném převodu. Odborný útvar může dále ukončit provádění předstíraného převodu v případech, kdy dožadující útvar porušil zásady součinnosti, o ukončení provádění předstíraného převodu musí být neprodleně vyrozuměn dožadující útvar.

4.1.2 Sledování osob a věcí

O sledování osob a věcí (dále jen "sledování") dle ustanovení § 158d, zákona číslo 141/1961 (Trestní řád) hovoříme jako o „získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.“⁷¹

Základními úkoly sledování v trestním řízení je odhalit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a skutečnosti vedoucí ke zjištění pachatele. Zjistit skutečnosti důležité pro další postup v trestním řízení (stanovení vhodného okamžiku realizace). Vyhledat prameny důkazu a předcházení trestným činům.

Obecně se dá říct, že sledování osob a věcí je získávání poznatků o osobách a věcech, prováděné utajovaným způsobem. Takovéto sledování se provádí následujícími prostředky: technické prostředky (prováděné specializovanými pracovišti elektrotechnickými, radiotechnickými, chemickými, optickými, mechanickými a jinými technickými prostředky a zařízeními nebo jejich soubory) a jiné prostředky (jedná se o

⁶⁹ § 55 odst. 2, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁰ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15, z roku 2016

⁷¹ JELÍNEK, Jiří a kolektiv, Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou, 6. aktualizované vydání, Praha, Vydavatelství a nakladatelství Leges, 2016, 1273 s. ISBN: 978-80-7502-106-9, s. 845

činnost příslušníků specializovaných pracovišť PČR spočívající zejména ve vizuálním pozorování na místech veřejnosti přístupných, při kterém jsou pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy).⁷²

Český právní systém zná tři druhy sledování, jedná se o:

- Sledování, při kterém jsou pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy. Lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce. V bezodkladných případech lze sledování zahájit i bez povolení⁷³. Policejní orgán je však povinen bezodkladně o povolení požádat. Pokud policejní orgán neobdrží povolení do 48 hod. je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit, informace, které se dozvěděl nijak nepoužít.⁷⁴
- Sledování, které zasahuje do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství a jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků lze uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce.⁷⁵
- Sledování bez příslušného povolení, které umožňuje oba uvedené druhy sledování, pouze na základě výslovného souhlasu osoby, do jejíž práv má být sledováním zasahováno. Osoba může dát souhlas pouze k zásahu do svých práv.⁷⁶

Sledování osob a věcí lze uskutečnit jen v trestním řízení o úmyslném trestném činu.⁷⁷

Policejní orgán sledováním dokumentuje zejména poznatky o existenci a totožnosti dalších spolupachatelů nebo jiných účastníků na trestném činu, popř. poškozených a svědků. Informace o způsobu páchaní nebo zakrývání trestného činu, o místu úkrytu pachatele, o místu úkrytu věcí důležitých pro trestní řízení, o dalším útoku na chráněný zájem, o místech, předmětech, na nichž pachatel zanechal stopy trestného činu, o reakci osob zúčastněných na trestném činu na proběhlé procesní úkony a opatření orgánů činných v tr. řízení.⁷⁸

Sledování dle zákona provádí většinou specializované útvary policie České republiky, jako jsou Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování a jeho organizační články, Odbory operativní dokumentace služby kriminální policie a

⁷² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 209, z roku 2008

⁷³ §158d odst. 2, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁴ §158d odst. 2, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁵ § 158d odst. 3 , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁶ §158d odst. 6 , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁷ §158d odst.1 , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁷⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 208, z roku 2008

vyšetřování Krajského ředitelství policie, Odbory technické ochrany služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie.⁷⁹

Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování provádí a technicky zabezpečuje sledování v rámci celého území České republiky.⁸⁰

Odbory operativní dokumentace služby kriminální policie a vyšetřování krajských ředitelství policie provádí sledování v rámci působnosti jednotlivých Krajských ředitelství policie.⁸¹

Odbory technické ochrany služby kriminální policie a vyšetřování krajského ředitelství policie provádí sledování pouze technickými prostředky v rámci územní působnosti příslušné správy.⁸²

4.1.3 Použití agenta

O agentovi hovoří ustanovení § 158e, zákona číslo 141/1961 (Trestní řád) následovně: „Agentem je příslušník Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti“.⁸³

Použití agenta ze strany policie v trestním řízení je možné, pokud se v daných případech⁸⁴ jedná o zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let⁸⁵, jedná se o trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny⁸⁶, jde o trestný čin pletichy v insolvenčním řízení.⁸⁷, jedná se o porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, jde-li o sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě,⁸⁸ jde-li o trestný čin pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži,⁸⁹ je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin pletichy při veřejné dražbě,⁹⁰ jedná se o zneužití pravomoci úřední osoby,⁹¹

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ §158d odst. 2 a 3, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸¹ §158d odst. 2, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸² §158d odst. 2 Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸³ JELÍNEK, Jiří a kolektiv, Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou, 6. aktualizované vydání, Praha, Vydavatelství a nakladatelství Leges, 2016, 1273 s. ISBN: 978-80-7502-106-9, s. 846

⁸⁴ §158e, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸⁵ §14, Z.č. , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸⁶ §129, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸⁷ §226, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸⁸ §256, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁸⁹ §257, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹⁰ §258, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹¹ §329, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

je-li vedeno trestní řízení pro přijetí úplatku,⁹² jedná li se o trestný čin podplacení,⁹³ je vedeno trestní řízení pro nepřímé úplatkářství⁹⁴ nebo jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostního sboru, oprávněn použít agenta.⁹⁵

Úkoly agenta může plnit pouze příslušník Policie České republiky, a to výhradně příslušník útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování, nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů.⁹⁶

Použití agenta povoluje Soudce vrchního soudu na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství.

Beztrestnost agenta je zaručena a ukotvena v trestním zákoníku.⁹⁷ Obecně lze říci, že jednání agenta je společensky žádoucí, činnost agenta v zájmovém prostředí nemusí být vždy posuzována jako trestný čin, i když vykazuje jeho formální znaky.

Agent není beztrestným, pokud organizovanou zločineckou skupinu založil nebo zosnoval.

4.2 Podpůrné operativně pátrací prostředky

Podpůrné operativně pátrací prostředky⁹⁸ lze charakterizovat jako: „*speciální, zákonem definované prvky operativně pátrací činnosti, využívané před zahájením trestního řízení (případně v průběhu trestního řízení jako podpora operativně pátracích prostředků) spočívající ve využití krycích prostředků⁹⁹, zabezpečovací techniky¹⁰⁰, zvláštních finančních prostředků¹⁰¹ a ve využití informátora¹⁰².*“¹⁰³

⁹² §331, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹³ §332, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹⁴ §333, , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹⁵ 158e, odst. 1 , Zákon č. 141/1961, Trestní řád

⁹⁶ Tamtéž

⁹⁷ § 363, , Zákon č. 40/2009, Trestní zákoník

⁹⁸ § 72, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

⁹⁹ § 74, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

¹⁰⁰ § 76, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

¹⁰¹ § 77, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

¹⁰² § 73, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

¹⁰³ MAZÁNEK, Jiří. K zvláštnostem operativně pátrací činnosti policie v řízení o hospodářských trestných činech. Státní zastupitelství. 2008, roč. 6, č. 01, Praha: Novatrix, 2003-. s. 20

Zákon o Policii hovoří o používání podpůrných operativně pátracích prostředcích takto: „policista je při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby oprávněn používat podpůrné operativně pátrací prostředky, kterými jsou.“¹⁰⁴

4.2.1 Informátor

Informátor dle ustanovení § 73, zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, je fyzická osoba, která dovršila věk rozhodný pro vznik trestní odpovědnosti, poskytuje příslušníkům Policie České republiky informace nebo služby při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby, tyto informace a služby poskytuje takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s Policií České republiky.¹⁰⁵

O informátorovi hovoří zákon o Policii¹⁰⁶ následovně, „informátorem se rozumí fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s policií. Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu.“¹⁰⁷

Při vyhledávání informátora musí každý oprávněný policista mít znalost konkrétní operativní situace, pro kterou bude informátor využíván. Policista musí mít dále jasně stanovené cíle, kterých chce oprávněný policista v prostředí dosáhnout, tedy jaký je chráněný zájem a jaké služby či informace jsou k jeho zabezpečení potřebné. V neposlední řadě musí policista dodržovat zásady konspirace při činnosti v prostředí. Při samotném využívání informátora je důležité řídit se jistými zásadami, tyto zásady by se daly shrnout následovně:

- informátor poskytuje policii věrohodné informace nebo služby a to vědomě, pokud je předpokládána doba jejího využívání delší než 3 měsíce
- motivačním prvkem informátora mohou být emoce, osobní zájem na plnění úkolů policie, pocit důležitosti, snaha potlačit konkurenci nebo finanční pohnutky

¹⁰⁴ VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 306

¹⁰⁵ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 96, z roku 2015

¹⁰⁶ Z.č., Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky.

¹⁰⁷ VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 307

- rizikový motivačním prvkem může být snaha informátora proniknout do policejního prostředí a zmařit plnění úkolů policie
- skutečnost, že konkrétní informátor poskytuje nebo poskytoval policii informace nebo služby, je utajovanou informací; za účelem utajení totožnosti informátora stanoví oprávněný policista po dohodě s navrhovanou osobou krycí jméno informátora (minimálně 3 znaky) a vhodný způsob spojení; krycí jméno a způsob spojení se uvedou v návrhu na využívání informátora.

Při využívání a řízení informátora řídicí policista musí postupovat tak, aby se nestal organizátorem, návodcem nebo pomocníkem informátora při spáchání trestného činu, ani žádným jiným způsobem nedal informátorovi podnět k páchání trestné činnosti; dojde-li řídicí policista k závěru, že jím využívaný a řízený informátor je podezřelý ze spáchání trestného činu, postupuje podle právního předpisu.¹⁰⁸ Řídicí policista nesmí v informátorovi záměrně vzbuzovat dojem, že bude tolerovat jeho případné protiprávní jednání, stanovuje způsob, datum a místo kontaktu s informátorem s přihlédnutím k potřebám plnění úkolů policie a k možnostem nebo případným návrhům informátora, kromě výjimečných případů, které předem schvaluje vedoucí policista, nelze schůzky s informátorem uskutečňovat v místech, kde policisté vykonávají službu. Řídicí policista poskytuje informátorovi pouze takové informace o činnosti policie, které jsou nezbytně nutné pro splnění uložených úkolů a pokynů. Poskytování osobních údajů informátorovi se užije pouze tehdy, pokud bez nich informátor nemůže splnit uložené úkoly a pokyny. Důležité dále je postupovat tak, aby řídicí policista sám nebyl informátorem využíván nebo řízen. Zároveň nesmí řídicí policista seznamovat informátora se svými osobními a rodinnými záležitostmi či problémy, dále nesmí připustit, aby mezi ním a informátorem vznikaly takové vztahy, které by řídicího policistu zavazovaly, diskreditovaly nebo kompromitovaly. Informátorovi lze v nezbytném rozsahu umožnit přístup k utajovaným informacím za podmínek stanoveným právním předpisem, nikoli však k utajované informaci cizí moci. Ten, kdo informátorovi umožní přístup k utajované informaci, ho poučí a zpracuje o tom písemný záznam, který se ukládá pouze k dokumentům s pravou totožností informátora, tj. zařazuje se do svazku informátor.¹⁰⁹

O každé schůzce s informátorem se sepíše záznam o schůzce s informátorem, který musí obsahovat náležitosti jako je krycí jméno a krycí kód informátora, údaje o řídicím

¹⁰⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4, z roku 2016

¹⁰⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 96, z roku 2015

policistovi, datum a místo schůzky a přítomné osoby, poskytnuté informace nebo údaje o poskytnutých službách, přijatá a navrhovaná opatření, případně odkaz na číslo jednacích dokumentů nebo trestního spisu v rámci kterého byla informace využita, číslem jednacím, pod kterým byla předána.¹¹⁰

Veškeré informace od informátorů se musí pravidelně vyhodnocovat, takové vyhodnocení obsahuje předem ustanovené náležitosti. Jedná se o vyhodnocení činnosti informátora, a to nejméně před uplynutím doby dvanácti měsíců využívání informátora.

Informátor je využíván převážně k získávání informací, tyto informace by se daly shrnout, jako informace o zamýšlené, připravované, páchané nebo již spáchané trestné činnosti, informace k osobám zúčastněným na trestné činnosti, informace k získávání informací k dalším zdrojům informací, informace k získávání informací k úkrytům osob a věcí, získávání informací k objektům napadení a ke kontrole činnosti a spolehlivosti jiných informátorů apod.

Po každé schůzce s informátorem a po každém jiném kontaktu, na základě kterého byly informátorem poskytnuty policii informace nebo služby, zpracuje řídicí policista bez zbytečného odkladu písemný záznam, který zařadí do svazku informátora. V záznamu o schůzce nebo jiném kontaktu s informátorem se uvádí krycí jméno a krycí kód informátora, údaje o řídicím policistovi, datum, doba a místo schůzky. Poskytnuté informace, přijatá nebo navrhovaná opatření, úkoly a pokyny uložené. Dále pak informátorovi vynaložené zvláštní finanční prostředky.

Ukončení využívání informátora, využívání informátora se ukončí na základě návrhu řídicího policisty, návrhu přímého nadřízený řídicího policisty nebo z rozhodnutí vedoucího policisty pokud:

- neposkytuje policii využitelné informace nebo služby
- odmítá poskytovat policii informace nebo služby nebo byl označen jako nespolehlivý
- nelze předat k řízení jinému policistovi a jeho využívání řídicím policistou není možné
- zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého

¹¹⁰ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 87, z roku 2016

schválení rozhodnutí o ukončení využívání informátora se zařazuje do svazku informátora.¹¹¹

4.2.2 Krycí prostředky

Zákon o Policii v ustanovení § 74, zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, vysvětluje krycí prostředky následovně „*Krycím prostředkem se rozumí věc včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení její činnosti nebo k zastírání činnosti policie*“.¹¹²

Krycím prostředkem se rozumí věc (auto z půjčovny), prostor (byt, stavební buňka, místnost za účelem k nasazení techniky na sledování, schůzka s informátory, jednání s klienty a podobně). Krycími prostředky se zastírá činnost, které jsou oprávněným policistou používány při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby, za účelem zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení její činnosti nebo k zastírání činnosti Policie České republiky. Účel použití krycího prostředku může být chráněn před vyzrazením operativní legendou, kdy legendou se rozumí hodnověrně působící smyšlené podání s vhodně zařazenými pravdivými prvky navazujícími na přirozeně vzniklou situaci.¹¹³

Krycími prostředky jsou:

- krycí věc = samostatný předmět používaný oprávněným policistou za podmínek a pro účely uvedené výše
- krycí prostor = samostatný stabilní nebo mobilní objekt, byt, místnost či soubor objektů, bytů nebo místností používaných oprávněným policistou za podmínek a pro účely uvedené výše
- krycí činnost = činnost vykonávaná nebo využívaná oprávněným policistou za podmínek a pro účely uvedené výše.

Použití krycího prostředku navrhuje oprávněný policista, kdy samotný návrh musí obsahovat informace o přípravě, použití a výsledku použití krycího prostředku, tyto informace jsou utajovanou informací. V návrhu na použití krycího prostředku se uvádí

¹¹¹ Tamtéž

¹¹² VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 309

¹¹³ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 25, z roku 2013

druh krycího prostředku a údaje k jeho specifikaci, účel a způsob použití krycího prostředku, situace v místě navrhovaného použití krycího prostředku (ověrka osob, které bydlí nebo pracují v bezprostředním okolí místa použití krycího prostředku), způsob získání krycího prostředku (krycí věci a prostory – převod vlastnických práv, nájem, výpůjčka). Dále jsou to informace k operativní legendě, pokud byla zvolena a informace k odpovědnému policistovi a k dalším oprávněným policistům, jenž mohou dané prostředky využívat.

Finanční nebo materiální prostředky potřebné k získání a používání krycího prostředku lze hradit ze zvláštních finančních prostředků.¹¹⁴

Užívání krycích prostředků se ukončí, jestliže není účelné, došlo-li k jeho vyzrazení, nebo bylo dosaženo účelu použití krycího prostředku. Návrh na ukončení používání krycího prostředku schvaluje vedoucí policista a odpovědný policista v něm uvede vyhodnocení používání, důvody ukončení a způsob naložení s krycím prostředkem.

4.2.3 Krycí doklady

Krycí doklady jsou dalším s prostředků podpůrně operativně pátracích prostředků. Ustanovení § 75, zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, o krycích dokladech hovoří následovně: „*Krycím dokladem se rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání policejní činnosti anebo k jiným podobným účelům.*“¹¹⁵

Krycí doklady slouží k utajení totožnosti oprávněného policisty a tím k utajení operativně pátrací činnosti. Krycí doklady jsou kategorizovány jako - průkazy totožnosti (občanské průkazy cestovní doklady apod.), doklady osvědčující právní skutečnosti (živnostenské listy, výpis z katastru nemovitostí apod.), doklady vztahující se k motorovým vozidlům a jiné listiny či doklady (technické průkazy, faktury, kupní smlouvy apod.)¹¹⁶

Samotné krycí doklady dělíme do několika skupin, a tona základě zavedení dokladů do informačních systémů, těmito skupinami jsou:

¹¹⁴ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 25, z roku 2013

¹¹⁵ VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 310

¹¹⁶ § 75, , Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

- Krycí doklady k operativnímu využití, tyto nejsou vloženy do informačních systémů.
- Krycí doklady s legalizací, tyto jsou vloženy do informačních systémů, avšak nemají další vazby na ostatní informační systémy.
- Krycí doklady s hloubkovou legalizací, jsou vloženy do Informačních systémů, a to včetně vazeb na další Informační systémy (OP versus matrika, maturitní vysvědčení, řidičák)

Krycím dokladem nesmí být tyto doklady, průkaz poslance, senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu a inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů, soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce, služební průkaz státního zástupce, doklad žijící nebo zemřelé osoby.¹¹⁷

Při vyžadování, používání a vrácení krycích dokladů se musí postupovat na základě předem stanovených postupů. Při vyžadování krycích dokladů je nezbytné, aby oprávněný policista nejprve zpracoval žádost o vydání krycího dokladu. Vedoucí policista doporučí žádost na Útvar speciálních činností. Útvar speciálních činností převezme žádost o opatření krycího dokladu i s přílohami a žádost zašle na Policejní prezidium. Náměstek Policejního prezidia pro službu kriminální policie a vyšetřování převezme žádost bez příloh a tuto popřípadě schválí a odešle na Ministerstvo vnitra. Samotné Ministerstvo vnitra vydání krycího dokladu schválí.¹¹⁸

Používání krycích dokladů upravuje interní akt řízení, který hovoří o tom, jak a jakým způsobem bude s krycími doklady zacházeno. Například krycí doklady určené ke krytí služebních vozidel mohou být se souhlasem náměstka Policejního prezidia pro službu kriminální policie a vyšetřování zapůjčeny jinému oprávněnému útvaru, než který je vyžádal. Krycí doklady mohou být také se souhlasem náměstka Policejního prezidia pro službu kriminální policie a vyšetřování vyžádány oprávněným útvarem pro zahraniční bezpečnostní sbor, pokud je to v souladu s vyhlášenou mezinárodní smlouvou. Útvar zvláštních činností zajišťuje ochranu údajů obsažených v krycím dokladu; s krycím dokladem musí být nakládáno tak, aby nemohlo dojít k jejich ztrátě, zneužití nebo odcizení. Krycí doklad v případě vrácení musí být vrácen Útvar speciálních činností nejpozději do 14 dnů od okamžiku, kdy pominuly objektivní důvody jeho použití, zejména při dosažení účelu, pro který byl opatřen nebo v případě dekonspirace. Důvody,

¹¹⁷ Nařízení ministerstva vnitra číslo 4, z roku 2010

¹¹⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 35, z roku 2016

pro které je třeba vrátit krycí doklady nastávají tehdy, pokud oprávněný policista, kterému byl krycí doklad přidělen, ukončil-li služební poměr nebo již není zařazen v oprávněném útvaru, nebo když oprávněný policista, kterému byl kontrolní doklad přidělen, byl k výkonu služby zařazen v jiném oprávněném útvaru.

Krycí doklad sloužící ke krytí služebních vozidel není nutné rušit.¹¹⁹

4.2.4 Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou dle ustanovení § 76, zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, rozumíme: *technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.*¹²⁰

O zabezpečovací technice hovoříme jako o podpůrně operativně pátracím prostředku¹²¹, který je policista oprávněn používat při předcházení trestným činům, získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osob. Rozumí se jí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.¹²²

Nasazování zabezpečovací techniky provádí specializované pracoviště a to pracoviště s celostátní působností (Útvar zvláštních činností Služby kriminální policie a vyšetřování), nebo pracoviště s teritoriálně vymezenou působností Krajských ředitelství policie (Odbory technické ochrany služby kriminální policie a vyšetřování).

Součástí každého nasazování zabezpečovací techniky je provádění takzvaného zabezpečovacího opatření, což je soubor specifických činností spojených s přípravou, nasazováním, provozem a demontáží zabezpečovací techniky; v zájmovém prostředí je lze provést pouze s písemným souhlasem vlastníka nebo uživatele zájmového prostředí; písemný souhlas se nevztahuje na místa veřejně přístupná a na zabezpečovací opatření k předcházení nebo odstranění ohrožení života a zdraví osob.¹²³

Zabezpečovací opatření se vyžaduje tím způsobem, že se nejprve vyplňuje žádost o provedení zabezpečovacího opatření, které předkládá vyžadující policista oprávněnému

¹¹⁹ Tamtéž

¹²⁰ VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 312

¹²¹ §72, Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

¹²² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 16, z roku 2009

¹²³ Tamtéž

útvary a koordinuje další postup s oprávněným policistou. Vedoucí specializovaného pracoviště žádost o provedení posoudí a rozhodne, zda je zabezpečovací opatření možno v požadovaném rozsahu a termínu provést, vyjádření uvede v žádosti o provedení. Zabezpečovací opatření provádějí specializovaná pracoviště na základě schválené žádosti o provedení zabezpečovacího opatření.

Při zavádění zabezpečovacího opatření je třeba součinnosti mezi oprávněným policistou a vedoucím specializovaného pracoviště. Oprávněný policista odpovídá zejména za:

- řádné vyplnění žádosti o provedení,
- vytvoření podmínek a operativní legendy ke konspirativní obhlídce zájmového prostředí,
- operativní a organizační zajištění provedení zabezpečovacího opatření včetně součinnosti při zpracování plánu k jeho provedení,
- výběr vhodných osob k pomoci při použití zabezpečovací techniky,
- souhlas vlastníka nebo uživatele zájmového prostředí se zabezpečovacím opatřením, případně se zřízením opěrného bodu a poučení o jeho povinnosti zachovávat mlčenlivost; případně prodloužení souhlasu,
- průběžné vyhodnocování stavu zabezpečovacího opatření v zájmovém prostředí, zejména s ohledem na nebezpečí vyzrazení nebo odhalení; v případě jeho vyzrazení nebo odhalení odpovídá za snížení dalších škodlivých následků a oznámení této skutečnosti provádějícímu specializovanému pracovišti,
- zpracování plánu zákroku, pokud je požadován, ve spolupráci s příslušným útvarem policie, který bude záměr provádět,
- zpracování vyhodnocení zabezpečovacího opatření.

Oproti tomu vedoucí odborného pracoviště zodpovídá zejména za:

- stanovení vhodných technických zařízení potřebných k provedení zabezpečovacího opatření k dosažení požadovaného cíle,
- provedení zabezpečovacího opatření v souladu se žádostí o provedení,
- přenosová a vyhodnocovací zařízení, jejich údržbu, opravy a demontáž,
- zpracování záznamu o požádání o pomoc při použití zabezpečovací techniky, případně prodloužení záznamu;

- zpracování informací získaných zabezpečovacím opatřením a jejich předání oprávněnému útvaru.¹²⁴

Zabezpečovací opatření se provádí na dobu šesti měsíců, jeho provádění může být jednou prodlouženo o dalších šest měsíců na základě schválené žádosti o prodloužení provádění zabezpečovacího opatření.

Zabezpečovací opatření končí dosažením požadovaného cíle nebo uplynutím doby, na kterou bylo vyžádáno. Ukončení zabezpečovacího opatření zajišťuje specializované pracoviště. Zabezpečovací opatření může být ukončeno i před uplynutím doby, na kterou bylo vyžádáno a to na základě písemné žádosti oprávněného útvaru. Dále v případě, že je nadále technicky neproveditelné, nebo hrozí-li jeho vyzrazení nebo odhalení. Ukončení opatření se dále provede, jestliže uplynula doba, na kterou dal souhlas s umístěním technických prostředků vlastník nebo uživatel zájmového prostředí či opěrného bodu, nebo kdo byl požádán o pomoc při použití zabezpečovací techniky anebo souhlas odvolal; odvoláním souhlasu se rozumí i změna vlastníka nebo uživatele. Opatření se dále ukončí, jestliže oprávněný policista získal poznatek, že v průběhu zabezpečovacího opatření došlo k jeho vyzrazení nebo odhalení, je povinen tuto informaci neprodleně předat provádějícímu specializovanému pracovišti, a to i v případě, že byl tento poznatek zjištěn až po ukončení zabezpečovacího opatření. Zabezpečovací opatření je ukončeno vždy, jestliže došlo k jeho vyzrazení, odhalení nebo zničení zabezpečovací techniky. Pokud takové nebezpečí bezprostředně hrozí, pak z důvodu snížení dalších škodlivých následků každý, kdo je k tomu oprávněn, jej podle svých možností ukončí a bez odkladu o této skutečnosti informuje specializované pracoviště. O ukončení zabezpečovacího opatření ze strany specializovaného pracoviště vyrozumí specializované pracoviště neprodleně oprávněného policistu a vedoucí specializovaného pracoviště a oprávněný policista zpracují o ukončení stručný záznam. Oprávněný policista zpracuje stručné vyhodnocení zabezpečovacího opatření a do čtrnácti dnů po ukončení zabezpečovacího opatření jej doručí specializovanému pracovišti.¹²⁵

4.2.5 Zvláštní finanční prostředky

Zvláštními finančními prostředky se dle ustanovení § 77, zákona číslo 273/2008 Sb o Policii České republiky, rozumí *vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti se získáváním poznatků o trestné činnosti,*

¹²⁴ Tamtéž

¹²⁵ Tamtéž

používáním podpůrných operativně pátracích prostředků, používáním operativně pátracích prostředků podle trestního řádu¹²⁶ a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.¹²⁷

Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat hospodárně a v souladu s účelem, na který byly poskytnuty oprávněnými policisty k používání zvláštních finančních prostředků jsou policisté zařazeni ve službě kriminální policie a vyšetřování a v Generální inspekci bezpečnostních sborů.¹²⁸

Ze zvláštních finančních prostředků lze hradit:

- výdaje související s výkonem služby, které není nutno prokazovat účetními doklady, jedná se o výdaje vznikající při:
 - získávání poznatků o tč ze zájmového prostředí
 - získávání, využití a činnosti informátora
 - opatrování, vydávání a používání krycích dokladů
 - používání zabezpečovací techniky
 - předstíraném převodu nebo s jeho prováděním související
 - sledování osob a věcí
 - příprava, ochrana a použití agenta
 - finanční nebo věcné odměny informátorům, které se neprokazují potvrzeními těchto osob.
- výdaje spojené se získáváním a používáním krycích prostředků (s výjimkou krycích dokladů), které se pokud to okolnosti dovolují, prokazují účetními doklady (pokladní bloky, paragony, podací lístky, vybavení krycího prostoru potřebným zařízením, nájemné, spotřeba energie atd.)
- nákup, provoz, údržbu a opravy materiálových prostředků, které se, pokud to okolnosti dovolují, prokazují účetními doklady (nákup garderoby, technických a maskovacích prostředků pro účely získávání poznatků o trestné činnosti ze zájmového prostředí, používání zabezpečovací techniky, provedení předstíraného převodu atd.)

¹²⁶ § 158b, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹²⁷ VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72, Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5, s. 313

¹²⁸ § 77, Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

- výdaje spojené se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby, které se, pokud to okolnosti dovolují, prokazují účetními doklady (jedná se zejména o výdaje na dopravu, stravování, ubytování, osobní výdaje nebo výdaje na telekomunikační služby)
- výdaje spojené s cvičnými akcemi v rámci výuky policistů oprávněných používat zvláštní finanční prostředky prováděné na vyšších policejních školách a středních policejních školách Ministerstva vnitra a na školských zařízeních Ministerstva vnitra, Zvláštní finanční prostředky k úhradě vzniklých výdajů mohou v těchto případech čerpat studující i učitelé policejních škol v rámci prověřování technických prostředků a výcviku policistů oprávněných používat zvláštní finanční prostředky. Dále v rámci výcviku policistů oprávněných provádět nebo technicky zabezpečovat sledování osob a věcí kromě výcviku prováděného na Útvaru zvláštních činností.¹²⁹

Ohledně čerpání zvláštních finančních prostředků je zpracována metodika a probíhá následujícím způsobem, kdy hlavní pokladník útvaru policie zajišťuje výběr hotovosti zvláštních finančních prostředků z příslušného účtu vedeného u České Národní banky; výběr z banky zajišťuje příslušné pracoviště, které ekonomicky zabezpečuje plnění úkolů policie; pokladníci čerpají hotovost z pokladny zvláštních finančních prostředků u hlavního pokladníka útvaru policie na vyšším stupni řízení; hotovost zvláštních finančních prostředků se čerpá převážně v tuzemské měně, výjimečně lze čerpat ve valutách. Výdaje jsou policistům hrazeny po předložení žádosti o poskytnutí zvláštních finančních prostředků schválené oprávněným vedoucím policistou.¹³⁰

Evidence o nakládání se zvláštními finančními prostředky vede pokladník. K evidenci o nakládání se zvláštními finančními prostředky používá pomůcky a dokumenty, jako jsou: - deník provozní zálohy, který se vede dvojmo, pro každý kalendářní rok zvlášť, veškeré výdaje musí být potvrzeny podpisem ve sloupci „Poznámka“ a doloženy příslušnými doklady uloženými ve finančním svazku útvaru.

¹²⁹ Tamtéž

¹³⁰ Tamtéž

4.3 Úkony prováděné utajovaným způsobem

Do této kategorie prostředků operativně pátrací činnosti¹³¹ patří ustanovení § 88, zákona číslo 141/1961 (Trestní řád), kdy se jedná o odposlech¹³² a záznam telekomunikačního provozu¹³³ dle ustanovení § 88a zákona číslo 141/1961 (Trestní řád). V obou případech, se jedná o úkony dle trestního řádu.

Odposlech – Zákon hovoří zcela jasně, kdy může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.¹³⁴ O zničení policejní orgán sepíše záznam a tento vloží do spisu.¹³⁵

Pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení provádí a technicky zabezpečuje specializované pracoviště Policie České republiky Útvar zvláštních činností.

Odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu se používají převážně ve většině případů v přípravném řízení. Nakládání s odposlechem a záznamem telefonního provozu se realizuje ve třech fázích:

- 1) Příprava úkonu, podání návrhu soudci, vydání příkazu a jeho bezprostřední provedení (započetí realizace odposlechu příslušným pol. útvarem), přičemž v této fázi se s odposlechem nakládá jako s utajovanou informací stupně „Vyhrazené“ nebo „Důvěrné“
- 2) Provádění odposlechu až do jeho skončení včetně průběžného vyhodnocování jeho výsledků (i v této fázi může odposlech podléhat v utajení, utajená zůstává sama o sobě skutečnost, že je odposlech prováděn) Jedná se o fázi vyšetřování, v této fázi může být předestřata část odposlechu.

¹³¹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15, z roku 2016

¹³² § 88, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹³³ § 88a, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹³⁴ § 88, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹³⁵ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186, z roku 2011

- 3) Konečné vyhodnocení výsledku a rozhodování o dalším postupu z hlediska jeho využitelnosti (v této fázi již většinou obsah tohoto úkonu není utajován), zejména bylo-li již vyšetřování uznáno za skončené a probíhá prostudování spisu, má obviněný a jeho obhájce právo seznámit se s obsahem tohoto odposlechu, který slouží jako důkaz a má možnost se k němu vyjádřit.

Forma nařízení odposlechu je příkaz s řádným odůvodněním, např. včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa. Doba, po kterou je odposlech prováděn, je maximálně čtyři měsíce.

Na základě vyhodnocování průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

Orgány činné v trestním řízení mohou nařídit nebo provést odposlech i sami, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin:

- Obchodování s lidmi¹³⁶
- Svěření dítěte do moci jiného¹³⁷
- Omezování osobní svobody¹³⁸
- Vydírání¹³⁹
- Únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou¹⁴⁰
- Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci¹⁴¹
- Nebezpečné vyhrožování¹⁴²
- Nebezpečné pronásledování¹⁴³

a to pouze pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice dá souhlas.¹⁴⁴

¹³⁶ §168, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹³⁷ §169, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹³⁸ §171, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹³⁹ §175, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁴⁰ §200, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁴¹ §352, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁴² §353, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁴³ §354, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁴⁴ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186, z roku 2011

Aby mohl být odposlech užit jako důkaz, je třeba k záznamu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil.¹⁴⁵

Po té, co byla věc pravomocně skončena, informuje policejní orgán osobu uživatele (pokud je známa) o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.¹⁴⁶ Informaci podle odstavce 8¹⁴⁷ předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodává, jestliže v řízení šlo o zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let.¹⁴⁸

Záznam o telekomunikačním provozu – jedná se o takzvaný výpis, tedy o údaje o již proběhlém a skončeném telekomunikačním provozu. Nejedná se o odposlechy.¹⁴⁹

O záznamech o telekomunikačním provozu hovoří zákon č. 141/1961 - trestní řád, takto: „*Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv,¹⁵⁰ pro trestný čin podvodu,¹⁵¹ pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a neoprávněného zásahu do počítačového systému nebo nosiče informací,¹⁵² pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat,¹⁵³ pro trestný čin nebezpečného,¹⁵⁴ pro trestný čin nebezpečného pronásledování,¹⁵⁵ pro trestný čin šíření poplašné zprávy¹⁵⁶, pro trestný čin podněcování k trestnému činu,¹⁵⁷ pro trestný čin schvalování trestného činu,¹⁵⁸ nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudu předseda senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání*

¹⁴⁵ § 88, odst. 6, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹⁴⁶ § 88, odst. 8, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹⁴⁷ Tamtéž

¹⁴⁸ § 88, odst. 9, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹⁴⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186, z roku 2011

¹⁵⁰ § 182, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵¹ § 209, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵² § 230, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵³ § 231, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵⁴ § 353, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵⁵ § 354, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵⁶ § 357, Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁵⁷ § 364, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

¹⁵⁸ § 365, Zákon č. 141/1961, Trestní řád

*státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.*¹⁵⁹

Příkazu podle odst. 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení.

Příkaz o sdělení informací o telekomunikačním provozu vydává státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na písemný návrh státního zástupce. Policejní orgán na základě příkazu soudce provede požadovaná zjištění. Tato zjištění provádí specializované pracoviště Útvaru zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování.

4.4 Zhodnocení prostředků operativně pátrací činnosti.

Lze jednoznačně konstatovat, že jde-li o operativně pátrací prostředky, jde o prostředky velice specifické, potřebné a momentálně i nenahraditelné jinými postupy a prostředky, které trestní řád nabízí. Podpůrné operativně pátrací prostředky dle zákona o policii jsou taktéž nenahraditelné a nezastupitelné. Nebýt možností, které tyto prostředky nabízejí, a to jak v tzv. procesní, či mimo procesní fázi trestního řízení, byla by práce policie velmi ztížena.

Vzhledem k tomu, že většina výše uvedených prostředků je vedena v režimu utajení, tedy i zvýšené kontroly, a to jak ze strany orgánů soudů, státních zástupců, tak kontrolních orgánů policie, lze konstatovat, že míra zneužití prostředků operativně pátrací činnosti je snížena na nejnižší možnou hranici. Nikdy však nelze vyloučit selhání jednotlivce, který může informace získané z operativně pátrací činnosti zneužít. Systém je však dle názoru autora této práce nastaven správně, kdy eliminace nebezpečí spojeného se zneužitím operativně pátrací činnosti je maximálně snížena.

Za zcela dostačující považují úpravu kontroly používání operativně pátracích prostředků, a to jak té ze strany státního zástupce, resp. státního zástupce Vrchního státního zastupitelství, tak také kontroly soudní. Zároveň lze konstatovat, že schvalování prostředků operativně pátrací činnosti je ze strany soudů a státních

¹⁵⁹ JELÍNEK, Jiří a kolektiv, Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou, 6. aktualizované vydání, Praha, Vydavatelství a nakladatelství Leges, 2016, 1273 s. ISBN: 978-80-7502-106-9, s. 705

zastupitelství velice rychlá, a tedy i samotné nasazování těchto prostředků ze strany útvarů a orgánů policie je velice pružné.

5 Kazuistika

V této kapitole vysvětlí autor využití prostředků operativně pátrací činnosti na jednom konkrétním případě z jeho vlastní praxe u Služby kriminální policie a vyšetřování Obvodního ředitelství Praha III. Popsaný případ může odborné veřejnosti posloužit jako vzor pro aplikaci operativně pátrací činnosti při prověřování závažné trestné činnosti od zjištění skutku, až po vypátrání pachatele.

Případ, jenž bude předmětem kazuistiky, se odehrál v roce 2018. V této době se na 2. oddělní Služby kriminální policie a vyšetřování Praha III prověřoval případ loupežného přepadení, ke kterému došlo na Praze 3 - Žižkov, kdy neznámý pachatel, který byl v obličejí maskován kuklou a ozbrojen krátkou střelnou zbraní vnikl násilím do bytu poškozeného, a to tím způsobem, že vykopl vstupní dveře do bytu poškozeného v době, kdy byl poškozený doma. Následně pachatel poškozeného brutálně fyzicky napadl, poškozeného zatahl za vlasy do kuchyně, kde na poškozeného mířil krátkou střelnou zbraní a donutil poškozeného, aby si lehl na zem, kde do poškozeného opakovaně kopal po celém těle a do oblasti hlavy. Opakovaně udeřil poškozeného krátkou střelnou zbraní do oblasti hlavy. Při tomto útoku požadoval od poškozeného vydání klíčů od trezoru, který byl umístěn v kuchyni. Když poškozený v obavě o svůj život pachateli vydal klíče od trezoru, pachatel z trezoru odcizil veškerou finanční hotovost a následně z bytu uprchl neznámo kam.

Poškozený si následně sám přivolal zdravotnickou záchrannou službu a policii. Ze strany Zdravotnické záchranné služby byl poškozený převezen na ošetření do nemocnice.

Když na místo dorazil dosah za problematiku loupeží a stálá výjezdová skupina Služby kriminální policie a vyšetřování, tak na samotném začátku nebyly známy žádné indicie, které by vedly ke konkrétnímu podezřelému. Nebyla známa odchodová, ani příchodová trasa pachatele. Na místě činu byla důkladným ohledáním místa činu nalezena a zjištěna jen jedna upotřebitelná stopa, a to částečná stopa trasologická. Dále bylo provedeno několik stěrů z míst, kde byl pachatel v kontaktu s trezorem a klíči. Vzhledem k tomu, že pachatel měl nasazeny rukavice, nebyla příliš velká pravděpodobnost toho, že se na místě, kde se dotýkal, budou nacházet latentní stopy. Vyhodnocením stěrů v Kriminalistickém ústavu nebyl zjištěn DNA profil vhodný k porovnání. Na samotném začátku bylo stanoveno několik vyšetřovacích verzí, kterými se policisté zabývali.

Z místa činu policisté ihned kontaktovali osoby pracující ve prospěch policie a zavedené informátory, aby ihned začali v kriminálně závadovém prostředí a od kriminálně závadových osob zjišťovat informace k danému případu.

Kriminalisté na místě ihned začali vytěžovat všechny sousedy, jestli si nevšimli něčeho podezřelého. Na základě prvotních informací, a to zejména z vytěžení a výslechu poškozeného a sousedů, bylo zjištěno jen to, že pachatelem byl muž, vysoký cca. 180 cm, jenž byl maskován v obličeji blíže nezjištěnou maskou, pravděpodobně kuklou a byl oblečen do tmavého oblečení.

Následující den byl na Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 3 zaslán podnět k vyhotovení žádosti pro Obvodní soud pro Prahu 3 ke zjištění telekomunikačního provozu v buňce mobilních operátorů pokrývající místo činu, v čase skutku. Opětovně byli kontaktováni jak zavedení informátoři, tak osoby pracující ve prospěch Policie České republiky, od kterých byly získávány informace z kriminálně závadového prostředí, které by následně mohly pomoci k ustanovení totožnosti možného pachatele.

Za informace od osob pracujících ve prospěch policie, které později vedly ke ztotožnění osoby pachatele, byly těmto osobám ze Zvláštních finančních prostředků nakoupeny odměny. Veškeré informace z prostředí byly jak důkladně shromažďovány, tak i důkladně analyzovány.

Z informací, které byly získány, vyšlo najevo, že jedním z možných podezřelých by mohl být jistý V.B, o kterém bylo zjištěno, že půl roku před prověřovaným skutkem byl propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, kde si vykonal trest za pokus vraždy úřední osoby.

V době, kdy kriminalisté získávaly poznatky z kriminálně závadového prostředí, konkrétně pět dnů po skutku loupeže, došlo k vloupání do bytu poškozeného, tentokrát však nebyl poškozený v bytě. Šetřením na místě bylo zjištěno, že do bytu poškozeného se někdo takzvaně slanil za užití výškové slaňovací techniky z chodby domu, kdy z bytu následně odcizil další hodnotné věci. Na místě byla ohledáním místa činu opět nalezena a zajištěna trasologická stopa, která byla porovnána s trasologickou stopou, která byla porížena na místě činu v první případě. Na základě zkoumání těchto stop bylo zjištěno, že se jedná o stejnou obuv, která trasologickou stopu na místě zanechala, a tedy v obou případech se s největší pravděpodobností jedná o stejného pachatele. Opětovně byly zajištěny buňky mobilních operátorů z místa činu a tyto byly vzájemně porovnány, a však

nebyla zjištěna žádná shoda. Opětovně byly vyvolány schůzky a bylo hovořeno s osobami pracujícími ve prospěch policie a zavedenými informátory. Policisté dále prováděli skryté osobní šetření v místech, kde se schází osoby s vazbami na kriminálně závadové prostředí, a to jak na území hlavního města Prahy, tak v přilehlých obcích.

Od osob pracujících ve prospěch policie a informátorů byl zjištěn konkrétní poznatek k možnému místu, kde by prověřovaný V.B. mohl pracovat. Jednalo se o jídelnu na Praze 9. Zde bylo provedeno opakovaně operativní šetření pod legendou, kdy bylo zjištěno, že zde V.B. pracoval, po jeho propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, ale již tři měsíce se zde neukázal. Nikdo nevěděl, kde by se mohl zdržovat. Bylo získáno poslední známé telefonní číslo na V.B., kdy však bylo zjištěno, že toto číslo je předplacená SIM karta, a již delší dobu je neaktivní. Ve spolupráci s Útvarem zvláštních činností Služby kriminální policie a vyšetřování bylo zjištěno, že SIM karta, kterou podezřelý používal, byla vložena pouze v jednom mobilním telefonu. Dále bylo zjištěno, že v tomto konkrétním telefonu bylo za poslední půl rok vloženo větší množství předplacených SIM karet, které jsou v současné době nedostupné, avšak samotný telefon je aktivní s jinou SIM kartou. U všech SIM karet, které byly v telefonu vloženy, byly zjištěny shodné kontakty, a tak bylo rozhodnuto o tom, že bude cestou Obvodního státního zastupitelství zažádán místně příslušný soud o povolení ke sledování osob a věcí, kdy sledovanou osobu byl v tomto konkrétním případě podezřelý V.B. a sledovanou věcí byl zjištěný telefon a SIM karta, neboť bylo důvodné se domnívat, že SIM kartu a telefon používá právě podezřelý V.B. Sledování bylo ze strany soudu povoleno. Zároveň byl ze strany Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 3 vydán na podezřelého souhlas s jeho zadržením.

Opětovně bylo využito spolupráce s Útvarem zvláštních činností, kdy byl zjištěn aktuální výskyt telefonu podezřelého v mobilní síti. Mobilní telefon se pohyboval velice nepravidelně mezi hl. m. Prahou a krajem Vysočinou, kdy po nějaké době se telefon ustálil na Vysočině. Samotná buňka mobilního operátora však pokrývala území tří vesnic. Proto bylo využito specializovaného pracoviště Útvaru zvláštních činností, kdy bylo požádáno o nasazení speciálního elektronického zařízení, které dokáže za určitých okolností vyhledat mobilní telefon s přesností několika metrů. Výše uvedené zařízení zjistilo výskyt mobilního telefonu na samotě tří stavení u rybníka, kde byla jen jedna příjezdová cesta, a tato byla takzvaně slepá, tedy nepokračovala dál, ale končila přímo v prostředí samot. Jelikož nebylo možné na místě operativně pátrat po podezřelém, byla zvolena legenda, kdy bylo použito podpůrných operativně pátracích prostředků, konkrétně pak krycí doklady, kdy byla služební vozidla osazena státními poznávacími

značkami daného kraje, a bylo přistoupeno k užití legendy rybář, tedy k tomu, že policisté jeli k rybníku u tří samot chytat ryby, kdy dále pozorovali, monitorovali a dokumentovali okolí a snažili se ustanovit konkrétní budovu, kde by se mohl zdržovat podezřelý. Ze tří samot byly vytipovány dvě samoty, kde by se podezřelý mohl zdržovat. Nešlo však s jistotou určit konkrétní samotu ani spolehlivě označit podezřelého.

Další šetření na místě bylo provedeno ve spolupráci s Leteckou službou Policie České republiky, letka Praha, kdy bylo využito vrtulníku Letecké služby, konkrétně vrtulníku EUROCOPTER EC 135 T2, osazeného technikou, tedy kamerou a byly na místě provedeny přelety. Při těchto přeletech se ze vzdálenosti přibližně dvou kilometrů povedlo zachytit osobou pravděpodobně prověřovaného, a to na zahradě jedné samot.

Obrázek 1- Foto z přeletu nad samotami

(zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 2 - Vrtulník EC - 135

(zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 3 - Práce palubního technika Letecké služby PČR

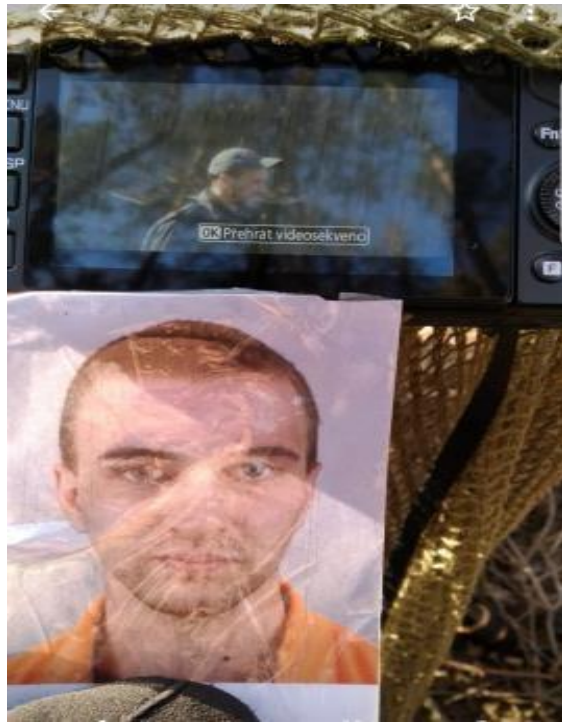

(zdroj: vlastní zpracování)

V této době bylo zřejmé, že mobilní telefon podezřelého se zdržuje na konkrétním místě, tedy v okolí samot. Dále bylo důvodné se domnívat, že osoba, jenž by mohla být osobou podezřelou, se pravděpodobně zdržuje v konkrétní samotě. Ještě však zbývalo s jistotou potvrdit výskyt podezřelého na místě, nejlépe individuální identifikací, aby bylo zcela jasné, že osoba, která se zdržuje v jedné samotě, je skutečně podezřelým, a aby následně mohlo dojít k jeho zadržení.

K potvrzení totožnosti došlo tím způsobem, že policisté se pod legendou tramp vrátili k výše uvedeným samotám a utábořili se přibližně 400 metrů od samot v protějším zalesněném svahu, kde se policisté zamaskovali, a dále za užití dalekohledů a foto teleskopů začali pozorovat místo výskytu podezřelého a porovnávat osoby v okolí budov se známou podobou podezřelého, kterou policisté měli s sebou k dispozici.

Obrázek 4 - Porovnání fotografie podezřelého s osobou obývající jednu ze samot

(zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 5 - Instalace pozorovací techniky na pozorovacím stanovišti

(zdroj: vlastní zpracování)

Díky tomuto přímému pozorování došlo k jasné individuální identifikaci a potvrzení totožnosti podezřelého. Následně mohlo dojít k samotnému zákroku a zadržení podezřelého. Vzhledem k tomu, že byly získány informace o tom, že podezřelý V.B. je ozbrojen krátkou střelnou zbraní, měla zákrok provést zásahová jednotka krajského

ředitelství hlavního města Prahy, která se na místo zásahu měla po individuálním potvrzení podezřelého ihned přesunout, a to konkrétně dva týmy společně s dalšími kriminalisty na místo zákroku, které by kriminalisté na místě určili. Předjednána byla i spolupráce s Leteckou službou Policie České republiky, a to z důvodu přesunu zásahových týmů.

Obrázek 6 - Zadržení podezřelého

(zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 7 - Instalace pozorovací techniky

(zdroj: vlastní zpracování)

K zákroku však došlo již ze strany kriminalistů na místě, tedy před příjezdem zásahové jednotky, a to v momentu, kdy podezřelý opouštěl samotu a prováděl obhlídku

okolí jeho obydlí, neboť se delší dobu domníval, že by mohl být sledován. Zákrok byl natolik razantní a překvapivý, že se podezřelý nezmohl na odpor. Při prohlídce byla u podezřelého nalezena kráká střelná zbraň, nůž a dále i věci pocházející z trestné činnosti. Trestnou činnost podezřelý doznal. Trasologické stopy byly následně porovnány s podrážkami bot podezřelého, kdy byla zjištěna individuální shoda obuvi. Dále bylo porovnáním IMEI kódu telefonu V.B. se zajištěnými informacemi z buněk mobilních operátorů pokrývajících místo činu zjištěno, že telefon podezřelého se nacházel na místě činu.

K vypátrání a zadržení podezřelého došlo na základě správného užití prostředků operativně pátrací činnosti, správného rozhodování oprávněných policistů a správné, rychlé orientaci v operativní situaci. Nebýt těchto znalostí a možností, tak by bylo pátrání po pachateli velice ztížené, ne-li přímo nemožné.

6 Rozhovor s odborníkem

V této kapitole je zpracován rozhovor s odborníkem, jenž má dlouholetou praxi s prověřováním zvláště závažných zločinů loupeže a užíváním prostředků operativně pátrací činnosti při prověřování trestné činnosti a odhalování pachatele.

Představení – dotazovaný:

npor. Mgr. Bc. Martin Beránek

- vedoucí 2. oddělení obecné kriminality, Služba kriminální policie a vyšetřování, Obvodní ředitelství policie Praha III, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, problematika - loupeže, požáry, výbuchy, nástražné výbušné systémy.

Otázky:

- 1) Stručně se představte, prosím.
- 2) Jak dlouho pracujete u Policie České republiky?
- 3) Jak dlouho pracujete na oddělení zabývajícím se loupežemi?
- 4) Jaké máte zkušenosti z prostředky operativně pátrací činnosti?
- 5) Jsou prostředky operativně pátrací činnosti často využívány v případě prověřování zvláště závažných zločinů loupeží na Praze III?
- 6) Jaké prostředky operativně pátrací činnosti, potažmo operativní činnosti, jsou nejčastěji využívány?
- 7) Setkal jste se někdy během své praxe s tím, že by byly prostředky operativně pátrací činnosti nějakým způsobem zneužity?
- 8) Poděkování za rozhovor.

Rozhovor:

1) Stručně se představte prosím.

Dobrý den, jmenuji se npor. Mgr. Bc. Martin Beránek a jsem vedoucím 2. oddělení obecné kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování Obvodního ředitelství Praha III, pod Krajským ředitelstvím hlavního města Prahy. Problematikou, kterou se toto oddělení zabývá, je násilná trestná činnost, převážně se jedná o loupeže, obecná ohrožení, nedovolená ozbrojování, požáry, výbuchy a problematiku nástražných výbušných systémů. Naplní mé práce jako vedoucího oddělení je převážně kontrolní činnost,

zajištění chodu oddělení po ekonomické stránce, organizace chodu realizací, organizace práce na spisech, personální stránka oddělení.

2) Jak dlouho pracujete u Policie České republiky?

U Policie České republiky pracuji 28 let. K policii jsem byl přijat 1. 9. 1995 a nastoupil jsem tehdy na místní oddělení policie Kobylisy, kde jsem vykonával hlídkovou činnost. Poté jsem nastoupil Základní odbornou přípravu v Praze Hrdlořezích. Po zdárném absolvování jsem byl zařazen k pěší rotě na Václavském náměstí a následně jsem jako policista zabezpečoval ostrahu Letiště Ruzyně. Později jsem projevil zájem se vrátit zpět na místní oddělení do Kobylis, což mi bylo umožněno a setrval jsem tam až do roku 1999, kdy jsem vykonával hlídkovou činnost a později zpracovatele. Poté mě oslovili lidé z kriminální policie, jestli bych nechtěl jít pracovat na oddělení zabývající se pátráním po osobách a věcech, kam jsem také později nastoupil a pracoval jsem tam rok a půl. Poté jsem byl osloven z oddělení násilí, kde jsem později pracoval 4 roky a nakonec mi bylo nabídnuto, jestli bych nechtěl dělat vedoucího oddělení loupeží, kde pracuji dodnes.

3) Jak dlouho pracujete na oddělení zabývajícím se loupežemi?

Jak jsem již uvedl, na oddělení zabývajícím se loupežemi pracuji od roku 2000, kdy jsem zde pracoval nejdříve jako řadový policista, operativec. Později v roce 2004 mi byla nabídnuta pozice vedoucího tohoto oddělení, kterou jsem přijal, a na této pozici setrávám dodnes, tedy 19 let.

4) Jaké máte zkušenosti s prostředky operativně pátrací činnosti?

S prostředky operativně pátrací činnosti mám bohaté zkušenosti. Prostředky operativně pátrací činnosti jsou svým způsobem jakýsi denní chleba každého policisty působícího na zdejším oddělení. Každý policista na tomto oddělení se denně setkává s nějakou podobou operativně pátrací činnosti a následně i s prostředky operativně pátrací činnosti, ať už se jedná o navazování vztahů v kriminálně závadovém prostředí, získávání poznatků od kriminálně závadových osob, na základě kterých dochází jak k vypátrání pachatelů trestné činnosti a věcí pocházejících z trestné činnosti, tak i k předcházení trestné činnosti. Policisté často vyvolávají osobní schůzky s osobami pracujícími ve prospěch Policie České republiky nebo se zavedenými informátory. Informace z těchto zdrojů a prostředí jsou pro naši práci nepostradatelné. Nelze ale opomenout ani operativně

pátrací prostředky, jako je například sledování osob a věcí, informace získávané utajovaným způsobem, jako jsou informace o telefonních hovorech či odposlechy telefonních hovorů. A v neposlední řadě podpůrné operativně pátrací prostředky, jako je informátor, zvláštní finanční prostředky, krycí prostředky a ostatní. Všechny tyto formy prostředků operativně pátrací činnosti a jiné jsou opravdu nepostradatelné a jsou ze strany mých podřízených často a efektivně využívány, což je vidět třeba na výslednosti oddělení, které se každoročně drží na pomyslné špici objasněnosti v celé České republice.

5) Jsou prostředky operativně pátrací činnosti často využívány v případě prověřování zvláště závažných zločinů loupeží na Praze III?

Jak jsem již uvedl v předchozí otázce, prostředky operativně pátrací činnosti jsou hojně využívány a jsou využívány u všech případů loupeží, vyjma snad případů, kdy byl pachatel chycen na místě při páchání trestné činnosti a není třeba prokazovat to, že byl skutečně na místě a daného skutku se skutečně dopustil. Takových případů jsou jednotky v každém kalendářním roce. Ze statistik, které si sám vedu a mám je k dispozici, mohu uvést, že v roce 2017 nebylo užito dotazovaných prostředků pouze v jednom případě, v roce 2018 taktéž v jednom případě, v roce 2019 nebylo užito ve dvou případech, v roce 2020 bylo užito prostředků ve všech případech, v roce 2021 nebylo užito v jednom případě a v roce 2022 nebylo užito také v jenom případě.

6) Jaké prostředky operativně pátrací činnosti, potažmo operativní činnosti, jsou nejčastěji využívány ?

Nejčastěji jsou využívány prostředky, které vedou k získávání poznatků, operativní pronikání, získávání a prověrka operativních informací, osobní pátrání a tzv. operativní rozpracování případu. Pokud bych se bavil o Zákoně o Policii a o podpůrných operativně pátracích prostředcích, tak bych řekl, že nejčastěji je využíván informátor a zvláštní finanční prostředky. Pokud bych se bavil o trestním řádu, tak bych řekl, že nejčastěji je využíváno operativně pátracích prostředků sledování osob a věcí, a dále pak údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle §88a, TrŘ

7) Setkal jste se někdy během své praxe, že by byly prostředky operativně pátrací činnosti nějakým způsobem zneužity?

S ničím takovým jsem se nesešel. Domnívám se, že je to tím, že ať se již jedná o operativně pátrací prostředky nebo podpůrné operativně pátrací prostředky, tak ochranné

mechanizmy proti jejich zneužití jsou nastaveny dostatečně. Jedná se zejména o ukotvení v zákoně, kdy část je schvalována státními zástupci či soudci. Dále je většina podpůrných operativně pátracích prostředků vedena v režimu utajení. Dle závazných pokynů, jsou všechny operativní úkony evidovány a dochází k jejich pravidelné kontrole. Zneužití tedy nastat za určitých podmínek může, ale bylo by brzy odhaleno.

8) Poděkování za rozhovor.

6.1 Vyhodnocení rozhovoru

Cílem rozhovoru bylo zjistit, jak často jsou využívány prostředky operativně pátrací činnosti v policejní praxi při prověřování zvláště závažného zločinu loupeže v policejním obvodu Praha III. Ze získaných informací lze jednoznačně konstatovat, že prostředky operativně pátrací činnosti jsou využívány v každém případě, vyjma případů, kdy je pachatel zadržen přímo na místě činu a není pochybnosti o tom, že se daného skutku skutečně dopustil.

Dále bylo zjištěno, že samotné zákonné ukotvení operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků v zákonech je dostatečné, kdy není znám jediný případ zneužití za dobu praxe odborníka. Možnost zneužití je rapidně snížena povolováním daných prostředků a dozorem ze strany Státních zástupců, potažmo soudců. Dále je riziko zneužití sníženo závaznými interními akty řízení, včetně kontrol jejich dodržování a dále vedením částí spisového materiálu v režimu utajení.

7 Statistika

Tato kapitola se bude zabývat využitím statistických dat páčání loupeží v policejním obvodu Praha III za období roků 2017 – 2022.

Z předložených dat, která jsou evidována ze strany Policie České republiky, bylo zjištěno, že za období let 2017 – 2022 bylo v policejním obvodu Praha III spácháno celkem 453 skutků zvláště závažného zločinu loupeže.

Konkrétně pak v roce 2017 bylo spácháno celkem 86 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 66 skutků, tedy objasněnost byla 77%. Při těchto loupežích bylo v 6 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, ve 14 případech došlo k užití nože a v 1 z případů došlo k užití slzotvorného prostředku. Celkově v 7 případech došlo k užití maskování. V roce 2017 se cizinci podíleli na 13 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 4 případech a ani v jenom případě nebyl pachatelem Cikán. V 70 případech byla loupež provedena na ulici, ve 3 případech byla přepadena herna, v 9 případech byla přepadena jiná provozovna, v 1 případě byla přepadena banka, v 1 případě byla přepadena sázková kancelář a v 1 případě byla přepadena benzinová čerpací stanice.

V roce 2018 došlo ke spáchání 61 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 49 skutků loupeží, tedy objasněnost byla 80%. Při těchto loupežích bylo v 7 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, ve 9 případech došlo k užití nože, v 1 případě došlo k použití paralizéru a v 1 z případů došlo k užití slzotvorného prostředku. Celkově ve 4 případech došlo k užití maskování. V roce 2018 se cizinci podíleli na 21 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 14 případech a ve 4 případech byl pachatelem Cikán. V 52 případech byla loupež provedena na ulici, v 1 případě byla přepadena herna, ve 4 případech byla přepadena jiná provozovna, v žádném z případů nebyla přepadena banka, ve 2 případech byla přepadena sázková kancelář a v 1 případě byla přepadena benzinová čerpací stanice.

V roce 2019 došlo ke spáchání 56 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 40 skutků loupeží, tedy objasněnost byla 71%. Při těchto loupežích bylo v 10 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, v 6 případech došlo k užití nože, v 1 případě došlo k použití paralizéru. Celkově v 7 případech došlo k užití maskování. V roce 2019 se cizinci podíleli na 9 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 2 případech a ve 27 případech byl pachatelem Cikán. V 46 případech byla loupež provedena na ulici, v 1 případě byla přepadena herna, v 7 případech byla přepadena jiná provozovna, v žádném

z případů nebyla přepadena banka, v žádném případě nebyla přepadena sázková kancelář a ve 2 případech byla přepadena benzinová čerpací stanice.

V roce 2020 došlo ke spáchání 73 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 55 skutků loupeží, tedy objasněnost byla 75%. Při těchto loupežích bylo v 5 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, ve 12 případech došlo k užití nože a ve 2 z případů došlo k užití slzotvorného prostředku. Celkově v 1 případě došlo k užití maskování. V roce 2020 se cizinci podíleli na 23 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 7 případech a ve 23 případech byl pachatelem Cikán. V 68 případech byla loupež provedena na ulici, ve 3 případech byla přepadena jiná provozovna, v žádném z případů nebyla přepadena banka a ve 2 případech byla přepadena benzinová čerpací stanice.

V roce 2021 došlo ke spáchání 74 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 53 skutků loupeží, tedy objasněnost byla 72%. Při těchto loupežích bylo v 8 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, ve 13 případech došlo k užití nože, v 1 případě došlo k použití paralizéru. Celkově ve 2 případech došlo k užití maskování. V roce 2021 se cizinci podíleli na 15 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 13 případech a ve 21 případech byl pachatelem Cikán. V 69 případech byla loupež provedena na ulici, ve 4 případech byla přepadena jiná provozovna, v žádném z případů nebyla přepadena banka a v 1 případě byla přepadena benzinová čerpací stanice.

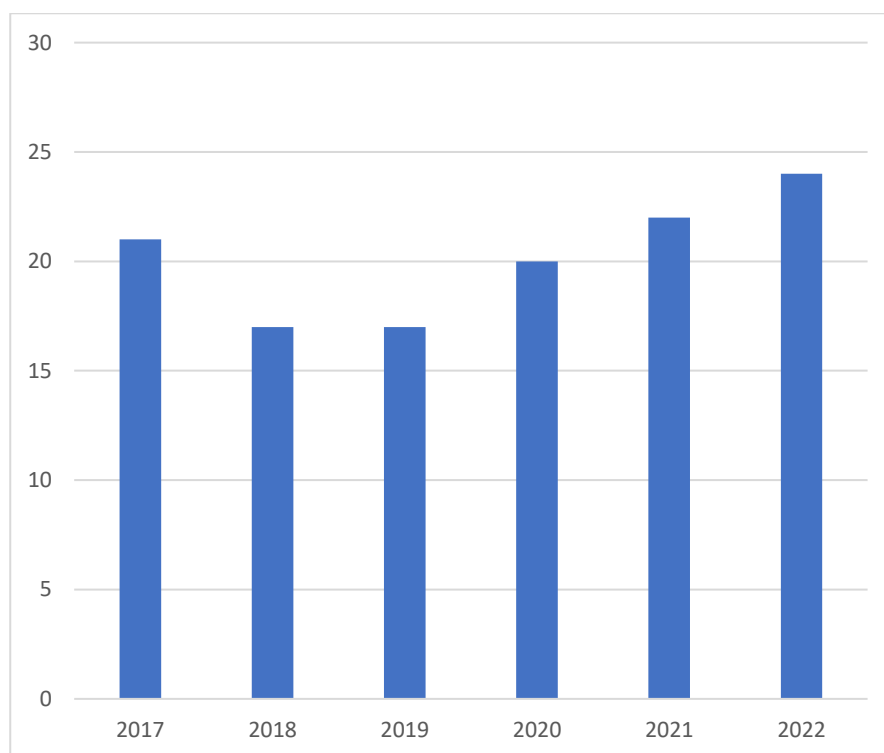
V roce 2022 došlo ke spáchání 103 skutků loupeží, kdy bylo celkem objasněno 85 skutků loupeží, tedy objasněnost byla 83%. Při těchto loupežích bylo ve 12 případech užito ze strany pachatele krátké střelné zbraně, ve 12 případech došlo k užití nože. Celkově v 9 případech došlo k užití maskování. V roce 2022 se cizinci podíleli na 50 případech loupeží. Mladiství se podíleli na 29 případech a v 61 případech byl pachatelem Cikán. V 87 případech byla loupež provedena na ulici, v 1 případě byla přepadena herna, v 8 případech byla přepadena jiná provozovna a v 1 případě byla přepadena benzinová čerpací stanice.

7.1 Vyhodnocení statistických dat

Na základě získaných statistických dat lze jednoznačně konstatovat, že v posledních letech, konkrétně pak od roku 2020, se nápad případů loupeží rapidně zvyšuje, kdy stejně se zvyšuje i objasněnost těchto skutků. Dále je možné ze statistických dat vyzorovat, že s počtem loupeží vzrůstá i počet užití zbraní při páchaní, čímž vzrůstá riziko zranění či usmrcení osoby poškozeného. Zajímavým zjištěním pak je, že v roce 2022 bylo

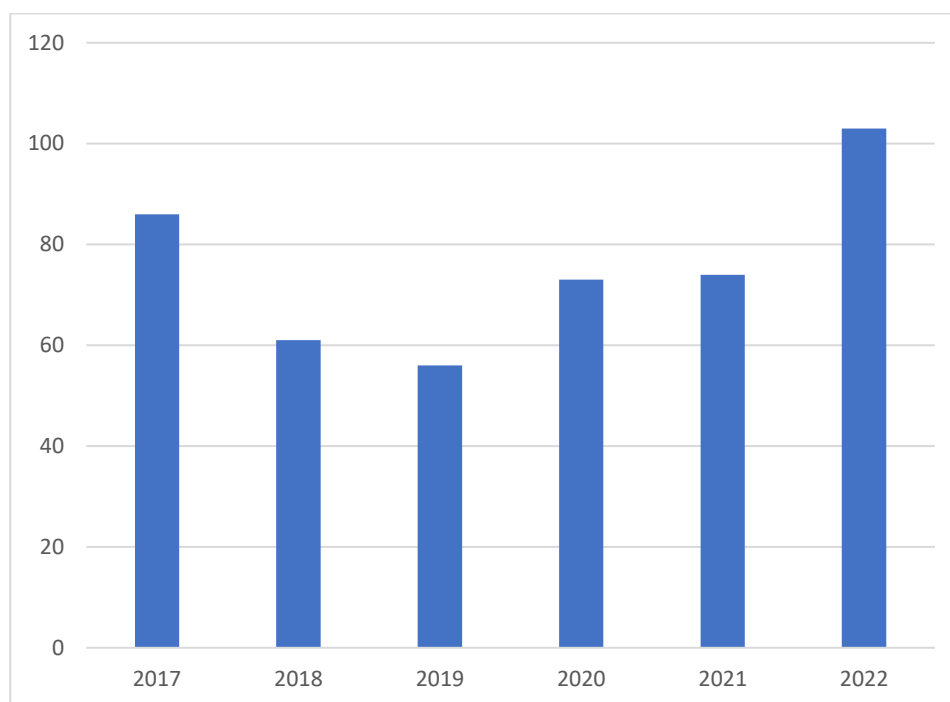
objasněno 85 skutků loupeží, na kterých se ve více jak v 50% podíleli cizinci. Na objasněnost těchto zvláště závažných zločinů má zásadní vliv práce policistů v terénu a tedy užívání prostředků operativně pátrací činnosti, které jsou využívány skoro ve všech případech. Při vyhodnocování statistických dat musíme zohlednit pandemickou situaci spojenou s onemocněním Covid – 19 a následnými opatřeními napříč Českou republikou. I když bylo obecně zmiňováno, že tendence páchání trestných činů má vzhledem k omezenému volnému pohybu v době pandemie klesající tendenci, je i přesto možné sledovat, že v době pandemie, tedy od roku 2020, na území policejního obvodu Praha III byl trend páchání loupeží zvyšující se. Lze se tedy domnívat, že pokud by nebyla pandemie Covid – 19, mohlo by být loupeží mnohem více. V neposlední řadě lze zvyšující se nápad trestné činnosti na úseku násilné trestné činnosti přisuzovat zvýšené migraci osob spojené s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině.

Tabulka 1 – Užití zbraně při páchání loupeží ze strany pachatele

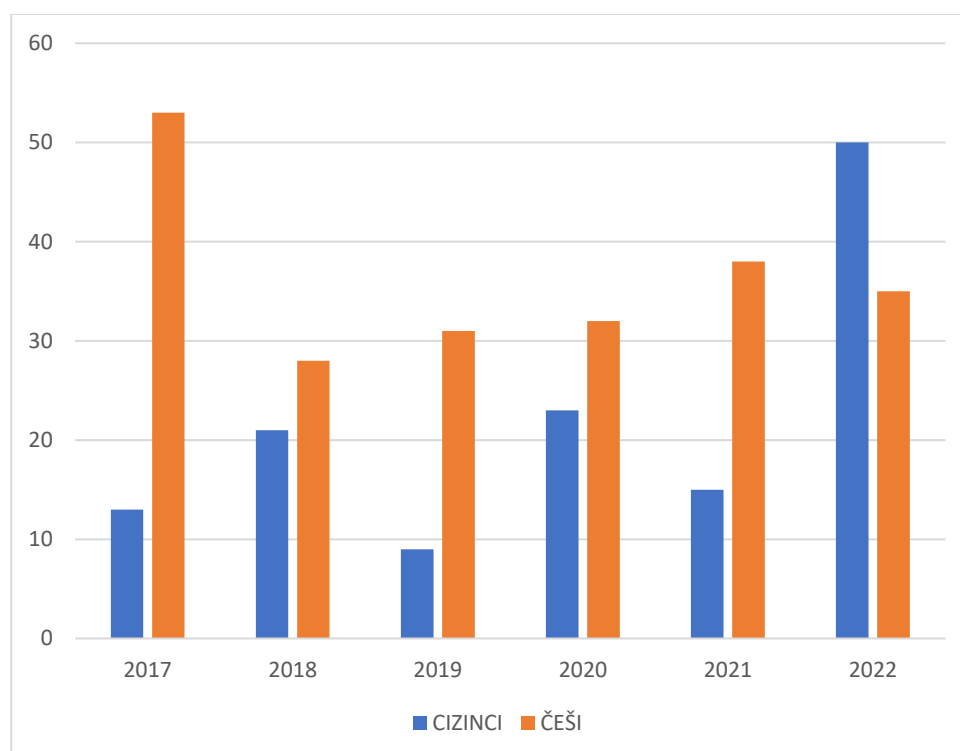
(zdroj: Vlastní zpracování)

Tabulka 2 - Počet loupeží v aktuálním roce

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Tabulka 3 – Podíl cizinců na páchaní loupeží

(zdroj: Vlastní zpracování)

Závěr

Bakalářská práce se zabývala využitím prostředků operativně pátrací činnosti při odhalování zvláště závažného zločinu loupeže na území policejního obvodu Praha III.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo předložit ucelené teoreticko - praxeologické zpracování prostředků operativně pátrací činnosti užívaných policejním orgánem při prověřování zvláště závažného zločinu loupeže a odhalování jeho pachatele.

K dosažení hlavního cíle bakalářské práce bylo využito kompilační metody, kdy autor v jednotlivých kapitolách práce vyložil a vysvětlil základní pojmy dané problematiky. V samotném úvodu vysvětluje autor, co je to loupež a jaké tresty lze za tento zvláště závažný zločin uložit. Na tuto kapitolu navazují kapitoly, ve kterých je vysvětleno typické páchaní loupeží a kriminalistická charakteristika loupeže. V další části práce se autor zabývá pojmy jako jsou operativně pátrací činnost a prostředky operativně pátrací činnosti. Tyto pojmy dále autor detailně popisuje a vysvětluje náležitosti jejich použití v praxi, a to včetně zákonných ustanovení. V závěrečné části práce se autor zabývá kasuistikou, kde na vybraném případě z vlastní praxe demonstruje využití operativně pátrací činnosti a použití operativně pátracích prostředků při odhalování pachatele zvláště závažného zločinu. Na tuto kapitolu volně navazuje rozhovor s odborníkem, který hovoří o četnosti nasazování operativně pátracích prostředků policisty specializovaného pracoviště Služby kriminální policie a vyšetřování, které se zabývá loupežemi.

S odborníkem je dále hovořeno na téma zneužití operativně pátracích prostředků. Po rozhovoru s odborníkem navazuje kapitola, ve které jsou uvedena statistická data provedených skutků loupeží na území Praha III za období let 2017 – 2022, kdy z dat je možné vysledovat nárůst dané kriminality v posledním období. Při vyhodnocování dat musíme zmínit nezanedbatelný vliv působení pandemického viru COVID – 19, kdy různá bezpečnostní opatření napříč celou Českou republikou měla zcela jistě vliv na páchaní trestné činnosti.

Vedlejším cílem bakalářské práce bylo zhodnotit současnou právní úpravu prostředků operativně pátrací činnosti ve vztahu k jejich možnému zneužití.

Autor této práce považuje za zcela dostatečnou právní úpravu týkající se prostředků operativně pátracích činností, a to jak v zákoně č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, tak v zákoně 141/1961 - Trestní řád a v interních aktech řízení, kde je přesně stanoveno, jakým způsobem a jak se mohou prostředky operativně pátrací činnosti využívat. U operativně pátracích prostředků dle Trestního řádu je navíc samotné

schvalování nasazení těchto prostředků schvalováno ze strany státních zastupitelstev, potažmo soudů, a je tedy tímto procesem více eliminováno nebezpečí zneužití. Vzhledem k tomu, že užití každého jednoho prostředku operativně pátrací činnosti se u Policie České republiky eviduje, je tedy dohledatelné, jaký policista, kdy a jakým způsobem využíval podpůrné operativně pátrací prostředky i operativně pátrací prostředky, čímž se tedy kontroluje využívání těchto prostředků a eliminuje se jejich zneužití.

Na druhou stranu autor konstatuje, že nasazování a schvalování operativních prostředků ze strany státních zastupitelstev a soudů je velice pružné, což umožňuje orgánům policie tyto prostředky využívat velice efektivně a v co nejkratší možné době od spáchání samotných trestných činů.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. DRAŠTÍK, Antonín a kolektiv, Trestní zákoník, komentář, 1. vydání, Praha, Vydavatelství Wolters Kluwer, 2015, 1490 s, ISBN-978-80-7478-790-4
2. DVOŘÁK, Vratislav a KLOUBEK, Martin. Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-351-2,
3. CHMELÍK, J. Zločin bez hranic: Vyšetřování terorismu a organizovaného zločinu. Praha: Linde Praha a.s., 2004, s. 144–145. ISBN 80-720-1480-3.
4. CHMELÍK, Jan a kolektiv, Rukověť kriminalistiky, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, 532 s., ISBN 80-86898-36-9
5. CHMELÍK, Jan a kolektiv, Loupeže a možnosti prevence a obrany, 1. vydání, Praha, Nakladatelství Tiskárny MV, p.o., 254 s, ISBN 80-7312-051-X
6. CHMELÍK, Jan et. al. Rukověť kriminalistiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-36-9.
7. JELÍNEK, Jiří a kolektiv, Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou, 6. aktualizované vydání, Praha, Vydavatelství a nakladatelství Leges, 2016, 1273 s. ISBN: 978-80-7502-106-9,
8. KUČHTA, Josef et al. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné: zvláštní část. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.
9. MAZÁNEK, Jiří. K zvláštnostem operativně pátrací činnosti policie v řízení o hospodářských trestných činech. Státní zastupitelství. 2008, roč. 6, č. 01, Praha: Novatrix, 2003
10. MUSIL, Jan. Způsob páchaní trestné činnosti a jeho kriminalistický význam. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 1982.
11. NEČADA, Václav. Novelizovaný *TRESTNÝ ZÁKON*. 3. vydání. Bratislava, vydavatelství a nakladatelství Epos, 2019. 284 s. ISBN 987-80-56-0260-9
12. NOVOTNÝ O., VOKOUN R., ŠÁMAL P. a kol.: Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 6. vydání. Praha, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 599 s., ISBN: 978-80-7357-509-0, s. 99
13. PORADA, V. a kol. Základy teorie a metodologie policejních věd a teorie policejně bezpečnostní činnosti. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. 268 s. ISBN 978-80-7251-239-3,
14. SOTOLÁŘ, A., Púry, F. Skrytá reakce policie na již spáchanou trestnou činnost. Trestněprávní revue, 2003, č. 1,
15. STRAUS, Jiří et al. Kriminalistická metodika. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-807-380-124-3.
16. STRAUS, Jiří et al. Kriminalistická metodika. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-807-380-124-3.
17. ŠÁMAL, Pavel. Přípravné řízení trestní. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. xxviii, 1443 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-741-3,

18. VANGELI, Benedikt, Zákon o Policii České republiky, § 72 , Zákon č. 273/2008 Sb o Policii České republiky, 2. vydání, Praha, nakladatelství BECK, 2014, 461 s., ISBN- 978-80-7400-543-5

Elektronické zdroje

1. Policie České republiky, obvodní ředitelství policie – kontakty a charakteristika
Dostupné z WWW:
<<https://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-kontakty-a-charakteristika.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>>.
2. Adiktologie: Kriminologie násilná a majetková kriminalita, Jaroslav Šejvl, [on line]. 2007, [cit 2008-07-04]. Dostupný z WWW:
<<http://www.adiktologie.cz/download/1416/2007-10-17-kriminologie-nasili-amajetek.ppt>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, Praha 2016, Ministerstvo vnitra ČR.
2. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, Praha 2022,
3. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, Praha 2022,
4. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu, Praha 2022,
5. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, Praha 2022
6. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, Praha 2023
7. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, Praha 2022
8. ČESKÁ REPUBLIKA, Nařízení ministerstva vnitra číslo 4, z roku 2010
9. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 186 z roku 2011
10. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 15 z roku 2016
11. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 209 z roku 2008
12. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 96 z roku 2015
13. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4 z roku 2016
14. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 87 z roku 2016
15. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 25 z roku 2013

16. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 35 z roku 2016
17. ČESKÁ REPUBLIKA, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 16 z roku 2009
18. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 141 ze dne 9. prosince 1961 o trestním řízení soudním, trestní řád.
19. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník.
20. SLOVENSKÁ REPUBLIKA, Zákon č. 300 ze dne 17.7. 2005 trestný zákon.

Ostatní zdroje

Interní materiály Policie České republiky

Seznam obrázků

Obrázek 1- Foto z přeletu nad samotami	52
Obrázek 2 - Vrtulník EC - 135	52
Obrázek 3 - Práce palubního technika Letecké služby PČR.....	53
Obrázek 4 - Porovnání fotografie podezřelého s osobou obývající jednu ze samot	54
Obrázek 5 - Instalace pozorovací techniky na pozorovacím stanovišti	54
Obrázek 6 - Zadržení podezřelého	55
Obrázek 7 - Instalace pozorovací techniky	55

Seznam grafů a tabulek

Tabulka 1 – Užití zbraně při páchání loupeží ze strany pachatele	63
Tabulka 2 - Počet loupeží v aktuálním roce.....	64
Tabulka 3 – Podíl cizinců na páchání loupeží.....	64